Przedsiębiorstwo Usługowe "GEOGRAF"

41-303 Dąbrowa Górnicza, Al. Piłsudskiego 30/34

tel. 785 917 969 www.pugeograf.pl geograf10@poczta.onet.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO SOŁECTWA CELINY W JEGO GRANICACH ADMINISTRACYJNYCH (GMINA OŻAROWICE)

Autorzy: **dr Jerzy Wach**

mgr inż. arch. Maria Hawro-Krajka

mgr Monika Wach

Dąbrowa Górnicza, 2020 r.

Spis treści

1. WSTĘP 3
2. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 4
2.1. Zawartość projektowanego dokumentu 4
2.2. Cele projektowanego dokumentu 6
2.3. Powiązania z innymi dokumentami 12
2.4. Przeznaczenie terenów 13
2.5. Ustalenia ogólne zawarte w projektowanym dokumencie 17
3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA OBJĘTEGO PROJEKTOWANYM DOKUMENTEM (OKREŚLENIA, ANALIZY I OCENY) 22
3.1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu 22
3.2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem 36
3.3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu 42
3.4. Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu 43
3.5. Przewidywane znaczące oddziaływania na obszar Natura 2000 oraz na środowisko 48
4. ROZWIĄZANIA OCHRONNE PRZYJĘTE W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE ORAZ ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE 56
4.1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko 56
4.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie 58
5. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY 60
6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 61
7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO 62
8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 63
9. SUPLEMENT DO PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO. 65
10. MATERIAŁY ARCHIWALNE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY 67
11. PODSTAWOWE AKTY PRAWNE WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU . . . 72

Oświadczenie Autora
Załącznik graficzny

1. WSTĘP

Podstawą prawną opracowania projektu zmiany fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ożarowice (sołectwo Ożarowice) jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U.2020.0.293) oraz ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz.U.2020.0.713). W oparciu o powyższe ustawy Rada Gminy Ożarowice podjęła w dniu 19.10.2018 r. uchwałę nr XLII/470/2018 *w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Celiny w jego granicach administracyjnych.*

Podstawą prawną opracowania „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Celiny w jego granicach administracyjnych (Gmina Ożarowice)" jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283).

Zakres prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach pismem z dnia 25.02.2019 r. (znak: WOOŚ.411.25.2019.BM) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Bytomiu pismem z dnia 12.03.2019 r. (znak: ZNS/522-6-45/19).

W opracowaniu na początku rozdziałów i podrozdziałów przytoczono dosłowne brzmienie właściwego fragmentu ustawy, do którego odnosi się tekst zawarty w danym rozdziale.

2. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 1, lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1. Zawartość projektowanego dokumentu

Jak już podano we wstępie, opracowywana prognoza odnosi się do projektu planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny sołectwa Celiny położone w Gminie Ożarowice.

Projekt Planu obejmuje:

1) treść uchwały – tekst planu;
2) załącznik nr 1 - rysunek planu w skali 1 : 2000;
3) załącznik nr 2 - rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu niniejszego planu w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu.
4) załącznik nr 3 - rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasad ich finansowania zgodnie z przepisami o finansach publicznych;

W treści uchwały zawarto słowniczek pojęć użytych w uchwale.

Przedmiotem ustaleń projektu Planu są:

1) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
2) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
3) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych.

5) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
6) szczególne warunki zagospodarowania terenu oraz ograniczenia w jego użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
7) zasady modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
8) ustalenia szczegółowe dotyczące przeznaczenia terenów i zasad ich zagospodarowania;
9) zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej

W projekcie planu nie odniesiono się do:

1) wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
2) granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych;
3) obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
4) obszarów osuwania się mas ziemnych;
5) krajobrazów priorytetowych;
6) sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

Wymienione wyżej zagadnienia na obszarze objętym projektem planu nie występują.

W podrozdziałach 2.4 i 2.5 podano w sposób skrótowy nowe przeznaczenie terenów zaproponowane w projekcie Planu oraz ustalenia dotyczące zasad funkcjonowania obszaru.

2.2. Cele projektowanego dokumentu

Rozwój zagospodarowania przestrzennego Gminy Ożarowice związany jest z szeregiem uwarunkowań wynikających zarówno ze stanu istniejącego przedmiotowego terenu, polityki przestrzennej zawartej w zaktualizowanym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy jak również stanu i funkcjonowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Istotny wpływ na zmiany zagospodarowania przestrzennego Gminy wywiera także Międzynarodowy Port Lotniczy w Pyrzowicach oraz budowa autostradowych szlaków komunikacyjnych. Powyższe czynniki znalazły swoje odzwierciedlenie w zaktualizowanym w 2016 r. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy, gdzie dla obszaru objętego projektem planu przewiduje się dużą skalę zmian przeznaczenia terenów w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z możliwością realizacji usług nieuciążliwych o charakterze lokalnym. Istniejące duże powierzchnie terenów mieszkaniowych zostały znacznie powiększone. Sukcesywnie zwiększa się także powierzchnie przeznaczone pod rozwój zabudowy produkcyjno-usługowej (rys. 1), co związane jest ze wzrostem znaczenia międzynarodowego portu lotniczego.

Teren ten jest bardzo korzystnie usytuowany ze względu na dostępność do istniejącego układu komunikacyjnego. Cały analizowany obszar stanowi dość dużą powierzchnię (ok. 145,3 ha), którą w znacznej części zagospodarowano pod autostradę A1, węzeł Pyrzowice oraz drogę ekspresową S1 z niezbędną infrastrukturą drogową. Pozostałą część stanowią użytki rolne w znacznej mierze nieużytkowane (zwłaszcza łąki i pastwiska), które zamierza się przeznaczyć pod budownictwo mieszkaniowe (tereny wyżej położone) oraz budownictwo związane z działalnością produkcyjno-usługową i infrastrukturę towarzyszącą.

Powyższy teren dotychczas był użytkowany rolniczo z dużym udziałem łąk i pastwisk lub grunty były odłogowane. Widoczne jest samorzutne zarastanie roślinnością terenów nieużytkowanych (rys. 2, 3).

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPDOAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OŻAROWICE, PRZYJĘTEGO UCHWAŁĄ NR XXIV/270/2016 RADY GMINY OŻAROWICE Z DNIA 28 GRUDNIA 2016 r., W SKALI 1:10 000

GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM

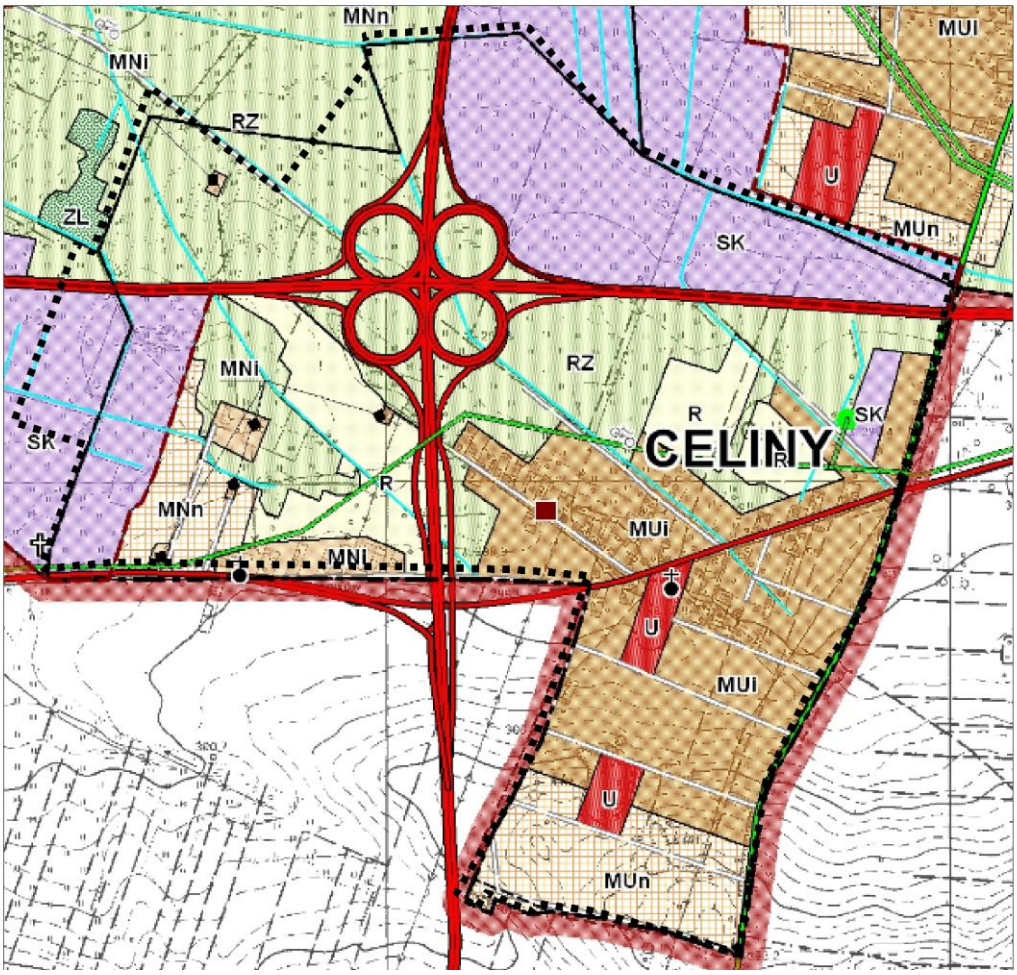

Rys. 1. Obszar objęty projektem MPZP na mapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ożarowice (2016 r.).

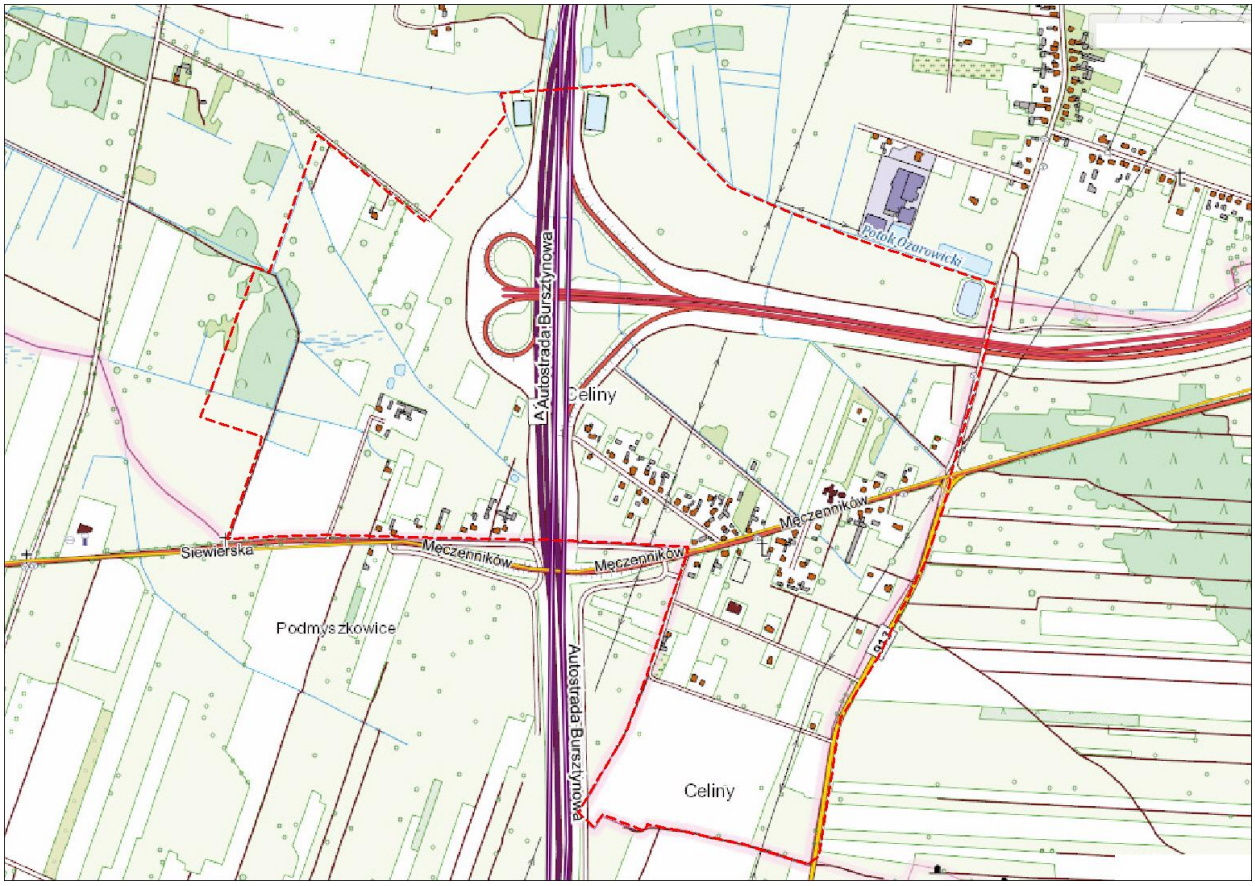

Rys. 2. Otoczenie obszaru objętego projektem MPZP na mapie topograficznej.
Źródło: opracowanie własne na podstawie: http://maps.google.pl

Rys. 3. Otoczenie obszaru objętego projektem MPZP na ortofotomapie.
Źródło: opracowanie własne na podstawie: http://geoportal.gov.pl

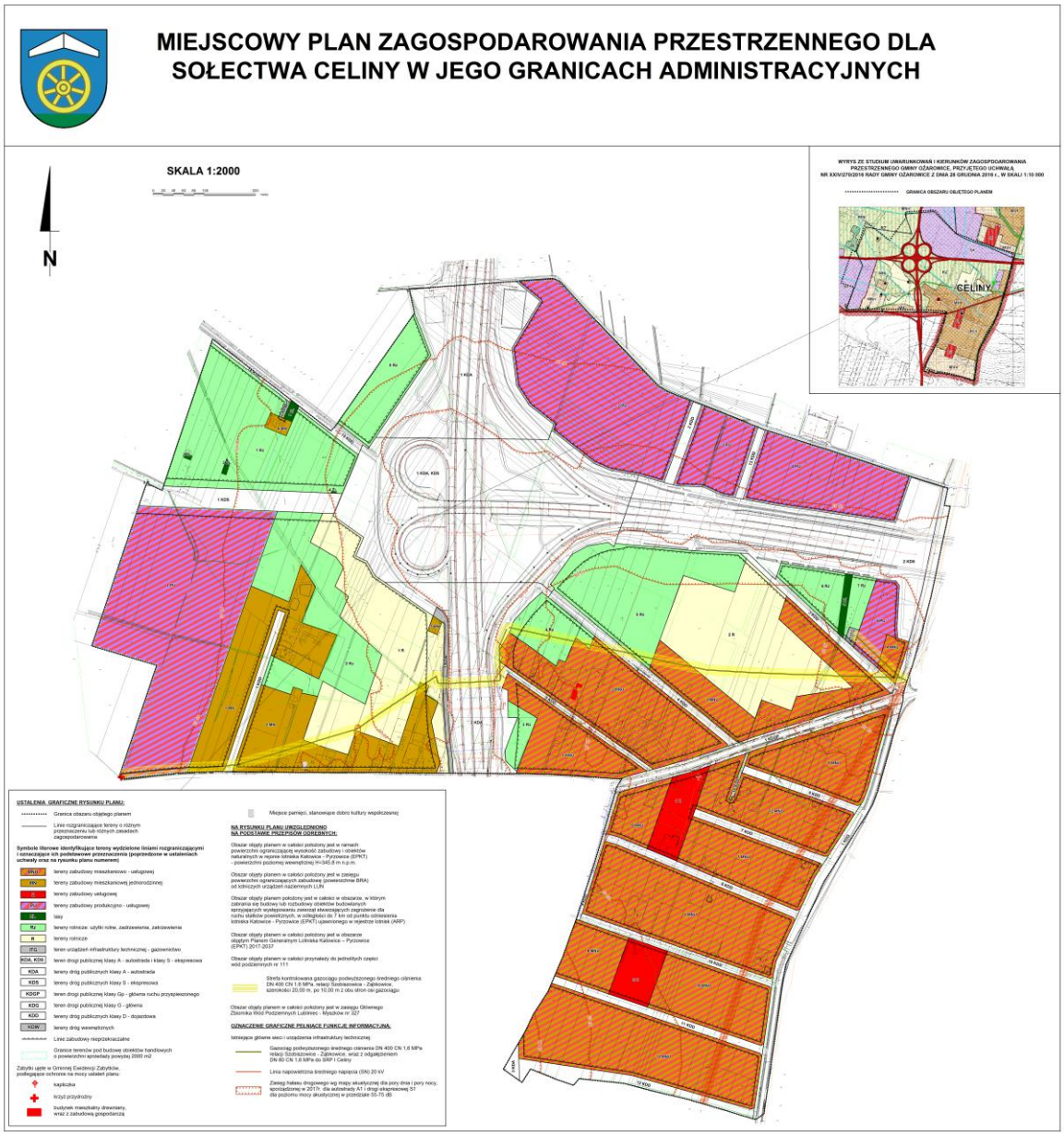

Rys. 4. Rysunek projektowanego planu zagospodarowania przestrzennego.

W projekcie MPZP (rys. 4) wydzielono liniami rozgraniczającymi tereny przeznaczone pod zabudowę produkcyjno-usługową, które stanowią powiększenie przylegających od zachodu terenów o podobnym przeznaczeniu (tereny te nie zostały jeszcze zabudowane). Podobna sytuacja ma miejsce w północno-wschodniej części analizowanego obszaru. Niewielkie tereny (głównie najniżej położone) pozostawiono jako tereny zielone (lasy i zadrzewienia) lub w użytkowaniu rolniczym. Ustalono zasady

niezbędnego wyposażenia terenów objętych projektem MPZP w infrastrukturę techniczną, w tym drogową.

Celem opracowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zatem ustalenie nowych niezbędnych warunków zagospodarowania wynikających także ze zmian koncepcji zagospodarowania Gminy, korekty projektowanego układu komunikacyjnego oraz doprowadzenie ustaleń obowiązujących na obszarze objętym projektem planu do zgodności z aktualnym stanem prawnym.

Projekt planu obejmuje tereny o powierzchni łącznej ok. 145,3 ha.

2.3. Powiązania z innymi dokumentami

Projekt Planu opracowany został w powiązaniu z:

1) Prognozą oddziaływania projektu zmiany fragmentu Planu na środowisko;
2) Opracowaniem ekofizjograficznym gminy Ożarowice (2018 r.);
3) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ożarowice przyjętego uchwałą nr XXIV/270/2016 Rady Gminy Ożarowice z dnia 28.12.2016 r.
4) Uchwałą nr XLII/470/2018 Rady Gminy Ożarowice z dnia 19.10.2018 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Celiny w jego granicach administracyjnych.*

2.4. Przeznaczenie terenów

Przedstawiony projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustala nowe przeznaczenie dla terenów, dla których w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęto nowe kierunki zagospodarowania i określono warunki ich użytkowania.

Poniżej w sposób skrócony podano proponowane w projekcie planu nowe przeznaczenie terenów:

MNU(1-10) – tereny zabudowy mieszkaniowo–usługowej

przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna; zabudowa usługowa nieuciążliwa, w tym zabudowa rzemiosła usługowego lub wytwórczego;

przeznaczenie dopuszczalne: zabudowa towarzysząca: budynki gospodarcze, garaże, wiaty; terenowe urządzenia sportu i rekreacji; miejsca do parkowania.

MN(1-4) – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;

przeznaczenie dopuszczalne: zabudowa usługowa nieuciążliwa; zabudowa towarzysząca: budynki gospodarcze, garaże, wiaty; terenowe urządzenia sportu i rekreacji; miejsca do parkowania.

U(1-2) – tereny zabudowy usługowej

przeznaczenie podstawowe: zabudowa usługowa nieuciążliwa, w tym zabudowa rzemiosła usługowego lub wytwórczego;

przeznaczenie dopuszczalne: zabudowa towarzysząca: budynki gospodarcze, garaże, wiaty; terenowe urządzenia sportu i rekreacji; miejsca do parkowania.

PU(1-5) – tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej

przeznaczenie podstawowe: obiekty produkcyjne, składy, magazyny, stacje paliw; zabudowa usługowa, w tym handlu hurtowego; obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m^2;

przeznaczenie dopuszczalne: zabudowa towarzysząca: budynki gospodarcze, budynki zaplecza socjalnego, garaże, w tym wielokondygnacyjne, wiaty; terenowe urządzenia sportu i rekreacji; miejsca do parkowania.

RZ(1-8) – tereny łąk i pastwisk

przeznaczenie podstawowe: łąki i pastwiska;

przeznaczenie dopuszczalne: obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych (budowle i urządzenia).

możliwość realizacji: sieci infrastruktury technicznej z zakresu zaopatrzenia w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi oraz innych sieci nie wymagających uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze; obiektów i urządzeń ochrony przeciwpożarowej.

R(1-3) – tereny rolnicze

przeznaczenie podstawowe: rolnicze;

przeznaczenie dopuszczalne: obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych (budowle i urządzenia);

możliwość realizacji: sieci infrastruktury technicznej z zakresu zaopatrzenia w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi oraz innych sieci nie wymagających uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze; obiektów i urządzeń ochrony przeciwpożarowej.

ZL(1-5) – tereny lasów

przeznaczenie podstawowe: lasy.

ITG(1) – tereny urządzeń infrastruktury technicznej

przeznaczenie podstawowe: urządzenia infrastruktury technicznej - gazownictwo;

przeznaczenie dopuszczalne: miejsca do parkowania;

możliwość realizacji: sieci infrastruktury technicznej innych niż podstawowe; dojścia, dojazdy; zieleń izolacyjna.

KDA,KDS(1) – tereny dróg publicznych klasy A i S

przeznaczenie podstawowe: drogi publiczne klasy A – autostrada A1 i klasy S – ekspresowa;

przeznaczenie dopuszczalne: sieci infrastruktury technicznej, nie związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu oraz z potrzebami zarządzania drogą; urządzenia ochrony środowiska.

KDA(1-3) – tereny dróg publicznych klasy A

przeznaczenie podstawowe: drogi publiczne klasy A – autostrada A1;

przeznaczenie dopuszczalne: sieci infrastruktury technicznej, nie związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu oraz z potrzebami zarządzania drogą; urządzenia ochrony środowiska.

KDS(1-2) – tereny dróg publicznych klasy S

przeznaczenie podstawowe: drogi publiczne klasy S – ekspresowa;

przeznaczenie dopuszczalne: sieci infrastruktury technicznej, nie związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu oraz z potrzebami zarządzania drogą; urządzenia ochrony środowiska.

KDGP(1) – teren drogi publicznej klasy GP

przeznaczenie podstawowe: drogi publicznej klasy Gp – główna ruchu przyspieszonego (droga krajowa nr 78);

przeznaczenie dopuszczalne: sieci infrastruktury technicznej, nie związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu oraz z potrzebami zarządzania drogą; urządzenia ochrony środowiska.

KDG(1) – teren drogi publicznej klasy G

przeznaczenie podstawowe: droga publiczna klasy G – główna;

przeznaczenie dopuszczalne: sieci infrastruktury technicznej, nie związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu oraz z potrzebami zarządzania drogą; urządzenia ochrony środowiska.

KDD(1-10) – tereny dróg publicznych klasy D

przeznaczenie podstawowe: drogi publiczne klasy D – dojazdowa;

przeznaczenie dopuszczalne: sieci infrastruktury technicznej, nie związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu oraz z potrzebami zarządzania drogą.

KDW(1-6) – tereny dróg wewnętrznych

przeznaczenie podstawowe: drogi wewnętrzne.

2.5. Ustalenia ogólne zawarte w projektowanym dokumencie

W celu ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i zapewnienia bezpieczeństwa ludzi w projekcie Planu zawarto następujące ustalenia sformułowane w postaci zasad zagospodarowania terenu:

A. Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:

1. W zakresie sposobu usytuowania obiektów budowlanych wyznacza się nieprzekraczalne linie zabudowy dla nowej zabudowy z pewnymi wyłączeniami.
2. W zakresie kolorystyki obiektów budowlanych ustala się:
   a) stosowanie bieli oraz barw o niskich stopniach nasycenia – w szczególności beży, szarości, z wyłączeniem stosowania barwy niebieskiej, fioletowej, czerwonej, zielonej;
   b) stosowanie dla elewacji z cegieł klinkierowych lub cegieł licowych w kolorze czerwonym lub brązowym lub brązowo-czerwonym;
   c) stosowanie dla pokryć dachowych barw o wysokich stopniach nasycenia – czerwonej, brązowej, grafitowej, z zastrzeżeniem, że ustalone barwy nie dotyczą dachów płaskich oraz pełniących funkcję użytkową;
   d) dopuszcza się stosowanie odcieni metalizowanych w barwach srebra i miedzi dla systemów elewacyjnych w nowych technologiach.
3. Dla terenów objętych planem ustala się maksymalną wysokość obiektów do 25,0 m z wyłączeniem terenu komunikacji lotniczej wraz z infrastrukturą, inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej oraz z zastrzeżeniem ustaleń planu w zakresie wysokości zabudowy dla poszczególnych terenów, przy uwzględnieniu warunków związanych ze strefą lotniskową.

B. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego; zasady kształtowania krajobrazu:

Dla terenów objętych planem, ustala się:

1. Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej, w tym łączności publicznej, dróg publicznych.

2. W zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów, obowiązuje realizacja funkcji usługowej, usługowo–produkcyjnej w sposób, który nie powoduje ograniczeń w użytkowaniu terenów sąsiednich, zgodnie z ich przeznaczeniem w planie.
3. W zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem, nakazuje się hermetyzację procesów produkcyjnych.
4. W zakresie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem:
   a) na terenach **PU** nakazuje się instalowanie urządzeń oczyszczających wody opadowe i roztopowe przed odprowadzeniem ich do odbiornika;
   b) dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie działki budowlanej.
5. W zakresie ochrony walorów przyrodniczo–krajobrazowych – ochrona walorów przyrodniczo–krajobrazowych została uwzględniona poprzez ustalenie terenów łąk i pastwisk, terenów rolniczych, lasów oznaczonych symbolami **RZ**, **ZL**, **R**, z dopuszczeniem na terenach oznaczonych symbolami **RZ** i **R** zieleni śródpolnej.
6. W zakresie zasad kształtowania krajobrazu – zasady kształtowania krajobrazu w odniesieniu do ochrony walorów estetyczno–widokowych zostały określone w ustaleniach planu dla poszczególnych terenów poprzez zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenu oraz ustaleniach planu dotyczących ładu przestrzennego w zakresie kolorystyki obiektów budowlanych.
7. W zakresie ochrony przed hałasem - mają zastosowanie przepisy ustawy *Prawo Ochrony Środowiska* w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu.

C. Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych:

1. Obszar objęty projektem planu położony jest w zasięgu JCWPd nr 111 oraz w całości w zasięgu GZWP nr 327 „Lubliniec-Myszków" – ochronę wód podziemnych uwzględniają ustalenia na podstawie *Prawa wodnego* (Dz.U.2020.0.310).
2. W obszarze objętym planem nie występują ustanowione strefy ochronne ujęć wody ani obszary ochronne zbiorników śródlądowych.
3. W obszarze objętym planem nie występują tereny objęte ochroną na mocy ustawy *o ochronie przyrody* (Dz.U.2020.0.55).

4. Obszar objęty planem położony jest w obrębie powierzchni ograniczających wysokość zabudowy i obiektów naturalnych w rejonie lotniska Katowice–Pyrzowice (EPKT) – w ramach powierzchni poziomej wewnętrznej H = 345,80 m n.p.m. (*Prawo lotnicze* - Dz.U.2019.0.1580).
5. Obszar objęty planem położony jest w zasięgu w powierzchniach ograniczających zabudowę (powierzchnie BRA) od lotniczych urządzeń naziemnych LUN (*Prawo lotnicze* - Dz.U.2019.0.1580).
6. Obszar objęty planem w całości położony jest w obszarze, w którym zabrania się budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych sprzyjających występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych (*Prawo lotnicze* - Dz.U.2019.0.1580).
7. Obszar objęty Planem w całości położony jest w obszarze objętym Planem Generalnym Lotniska Katowice-Pyrzowice (EPKT) na lata 2017-2037.

D. Zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości:

Wprowadzono szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości.

E. Szczególne warunki zagospodarowania terenu oraz ograniczenia w jego użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy:

1. W obszarze objętym planem ustala się zakaz realizacji elektrowni wiatrowych.
2. W obszarze objętym planem została uwzględniona strefa kontrolowana gazociągu podwyższonego ciśnienia relacji Szobiszowice-Ząbkowice szerokości 20,0 m, po 10,0 m z obu stron osi gazociągu, gdzie obowiązuje zakaz realizacji budynków, urządzania składowisk i magazynów, sadzenia drzew i krzewów.
3. W obszarze objętym planem ustala się granice terenów pod budowę obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m^2.
4. Gospodarka odpadami winna być prowadzona w sposób zgodny z przepisami o odpadach, o ochronie środowiska oraz utrzymaniu czystości i porządku obowiązującymi w gminie.
5. Dla budynków istniejących, usytuowanych pomiędzy linią rozgraniczającą drogi, a nieprzekraczalną linią zabudowy, dopuszcza się roboty budowlane, za wyjątkiem odbudowy (wymiany kubatury).
6. Dla zabudowy istniejącej, w tym o innym przeznaczeniu niż ustalonye w planie, dopuszcza się roboty budowlane polegające na przebudowie, rozbudowie,

nadbudowie, zgodnie z parametrami i wskaźnikami zagospodarowania ustalonymi w planie dla poszczególnych terenów.

7. Dopuszcza się dla budynku istniejącego o wysokości wyższej niż ustalona dla terenu, na którym jest usytuowany, roboty budowlane polegające na przebudowie, rozbudowie zgodnie z parametrami i wskaźnikami zagospodarowania ustalonymi w planie dla poszczególnych terenów, z dopuszczeniem zachowania wysokości.

F. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

W zakresie systemów komunikacji:

1. Ustala się obsługę komunikacyjną terenów, w obszarach objętych planem, poprzez drogi publiczne odpowiednio: drogę publiczną klasy Z – zbiorcza, drogi publiczne klasy L – lokalna, drogi publiczne kasy D – dojazdowa, drogi wewnętrzne oraz komunikację wewnętrzną odpowiednio, powiązane z zewnętrznym układem dróg publicznych.
2. Obsługa komunikacyjna terenów objętych planem, winna nastąpić wyłącznie z dróg niższej kategorii w stosunku do dróg publicznych klasy: A – autostrada A1, S – ekspresowa oraz Gp – główna ruchu przyspieszonego.
3. Ustala się wymagania w zakresie minimalnej ilości miejsc do parkowania.

W zakresie infrastruktury technicznej:

1. Zaopatrzenie w wodę w oparciu o układ sieci infrastruktury wodociągowej (przewody wodociągowe, urządzenia i obiekty budowlane); dopuszcza się korzystanie z indywidualnych ujęcia wody.
2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków komunalnych w oparciu o układ sieci infrastruktury technicznej do oczyszczalni ścieków w Ożarowicach (poza obszarem objętym planem) z dopuszczeniem lokalnych i przydomowych oczyszczalni ścieków.
3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych poprzez układ sieci infrastruktury technicznej do odbiorników (cieków powierzchniowych).
4. Zaopatrzenie w energię elektryczną w oparciu o układ sieci infrastruktury technicznej, w szczególności układ sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej.
5. Zaopatrzenie w gaz w oparciu o układ sieci infrastruktury technicznej.

6. Zaopatrzenie w energię cieplną ze źródeł centralnych lub w oparciu o stosowanie indywidualnych instalacji.
7. Dopuszcza się stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o łącznej mocy nie przekraczającej 100 kW.
8. Dopuszcza się wyłącznie urządzenia o pionowej osi obrotu wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, wykorzystujące energię wiatru, o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu Ustawy *o odnawialnych źródłach energii* (Dz.U.2020.0.261).
9. Ustala się następujące zasady obsługi telekomunikacyjnej w oparciu o układ sieci infrastruktury technicznej zgodnie z zasadami określonymi w przepisach *Prawa telekomunikacyjnego* i ustawy *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* (Dz.U.2019.0.2410).
10. Dopuszcza się prowadzenie innych sieci, w szczególności telewizji kablowej, instalacji alarmowych.
11. W obszarze planu dopuszcza się budowę, przebudowę sieci infrastruktury technicznej przy zachowaniu ciągłości systemów zaopatrzenia w poszczególne media a także w parametrach niezbędnych dla prawidłowego uzbrojenia terenów oraz w sposób umożliwiający wykorzystanie terenów zgodnie z ich przeznaczeniem.

G. Zasady określenia parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy

1. Dla terenów **MNU, MN** maksymalna powierzchnia zabudowy powinna wynosić 60 % (w przypadku istniejącej zabudowy 70 %); minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej powinien wynosić 30 % (w przypadku zabudowy usługowej 20 %).
2. Dla terenów **U, PU** maksymalna powierzchnia zabudowy powinna wynosić 80 % (w przypadku istniejącej zabudowy 90 %); minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej powinien wynosić 10 %).
3. Dla terenów **RZ, R** maksymalna powierzchnia zabudowy powinna wynosić 90 %; minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej powinien wynosić 5 %).
4. Dla terenu **1 ITG** maksymalna powierzchnia zabudowy powinna wynosić 75 %; minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej powinien wynosić 25 %).

H. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków:

1. Na obszarze objętym planem ustala się następujące obiekty o wartościach zabytkowych chronione prawem miejscowym, w tym ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków dla Gminy Ożarowice:
   a) budynek mieszkalny drewniany wraz zabudową gospodarczą przy ul. Polnej 16 (dz. nr 55/8);
   b) kapliczka przy ul. Męczenników Oświęcimia (obok nr 22) (dz. nr 139);
   c) krzyż przydrożny przy ul. Męczenników Oświęcimia (dz. nr 66/5).
2. W obszarze planu ustala się miejsce pamięci, stanowiące dziedzictwo dóbr kultury współczesnej, wykazane w ewidencji miejsc pamięci województwa śląskiego MP85/01: pomnik oraz tablica wmurowana w bryłę budynku położonego przy ul. Męczenników 5 przy drodze krajowej 78 upamiętniający mord hitlerowski na mieszkańcach regionu
3. Dla wszystkich obiektów ustalono szczegółowe zasady ochrony.

3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA OBJĘTEGO PROJEKTOWANYM DOKUMENTEM (OKREŚLENIA, ANALIZY I OCENY)

3.1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 2, lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

2) określa, analizuje i ocenia:

a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

a) istniejący stan i funkcjonowanie środowiska

<u>Budowa geologiczna i rzeźba terenu</u>

Fundament geologiczny analizowanego terenu stanowią utwory środkowotriasowe wykształcone w postaci wapieni, margli i dolomitów warstw błotnickich i gogolińskich, których wychodnie znajdują się w obrębie wzgórz w południowej części obszaru objętego opracowaniem, gdzie były w przeszłości przedmiotem eksploatacji łomami gospodarczymi. Na pozostałym obszarze serie triasowe zalegają płytko pod utworami czwartorzędowymi, których większość stanowią plejstoceńskie piaski i żwiry wodnolodowcowe. W obniżeniach dolinnych (wzdłuż rowów melioracyjnych) na utworach plejstoceńskich występują namuły holoceńskie. Litologicznie utwory powierzchniowe wykształcone są w postaci piasków słabo gliniastych (północna część terenu) lub piasków gliniastych lekkich (południowa część terenu).

Geomorfologicznie analizowany obszar położony jest w obrębie regionu Doliny Małej Panwi (tereny na północ od drogi nr 78) i regionu Próg Środkowotriasowy (tereny na południe od drogi nr 78). Wysokości bezwzględne w obrębie obszaru objętego projektem planu znajdują się na wysokości 292,0-324,0 m n.p.m. Najniżej położone miejsca związane są z obniżeniami w pobliżu rowów melioracyjnych. Z powyższego wynika, że różnica wysokości jest znaczna i wynosi ok. 32 m. Rozkład nachyleń powierzchni jest nierównomierny na całym obszarze. W obrębie wzgórz w południowej części stoki nachylone są znacznie, co sprzyja szybkiemu spływowi wód powierzchniowych po opadach. Natomiast szerokie dna dolin między wzgórzami znacząco wpływają na spowolnienie spływu powodując często podtopienia powierzchniowe. Występowanie tego zjawiska powinno być brane pod uwagę przy lokalizowaniu budownictwa kubaturowego. Obecność w warstwach powierzchniowych utworów gliniastych nie sprzyja powstawaniu osuwisk. Natomiast płytkie zaleganie w podłożu utworów nieprzepuszczalnych (utwory deluwialne, gliny i margle) sprzyja powstawaniu podmokłości w obniżeniach dolinnych.

Na obszarze objętym projektem planu nie udokumentowano dotychczas żadnych zasobów surowców.

Warunki klimatyczne

Obszar Gminy Ożarowice zlokalizowany jest, według regionalizacji rolniczo-klimatycznej Polski R. Gumińskiego (1948), w zachodniej części dzielnicy XV (częstochowsko-kieleckiej). Położenie obszaru w środkowym pasie południkowym Polski sprawia, że docierają tu masy powietrza wilgotnego znad Atlantyku i masy suchego powietrza kontynentalnego ze wschodu. Ścieranie się tych mas powoduje przejściowość klimatu w regionie, wyrażającą się dużą zmiennością warunków pogodowych. Dzielnicę XV charakteryzują następujące warunki:

1) średnia temperatura stycznia wynosi -3,0°C,
2) średnia temperatura lipca około 17,2°C,
3) średnia temperatura roczna 7,6-7,7°C,
4) dni z przymrozkami od 112 do 130,
5) dni mroźnych ok. 20-40,
6) ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,

7) czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 50 dni,

8) okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni,

9) opady atmosferyczne zróżnicowane, do 700 mm/rok,

10) przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie.

Jak uważają klimatolodzy M. Stopa-Boryczka i J. Boryczka (w: Richling, Ostaszewska, 2005), powyższa regionalizacja, pomimo znacznego upływu czasu, jest w dalszym ciągu uważana za najbardziej właściwą do celów fizjograficznych z uwagi na to, iż uwzględnia ona elementy klimatu niezbędne do rozwoju roślin, czyli ciepło, światło i wodę, a także niektóre wskaźniki fenologiczne (łącznie ok. 20 wskaźników).

Rozpowszechniająca się ostatnio klasyfikacja klimatów Köppena-Geigera zalicza klimat Ożarowic do klimatów umiarkowanych zimnych (Dfb) ze średnią temperaturą roczną 8,3 ºC i średnimi opadami rocznymi na poziomie 655 mm. Zwraca się przy tym uwagę, iż nawet w najsuchszych miesiącach w Ożarowicach mogą wystąpić znaczne opady deszczu. Poniżej przedstawiono rozkład temperatur i opadów dla Ożarowic na podstawie danych z wielolecia 1982-2012 (tab. 1, rys. 1, 2).

Tabela 1. Średnie miesięczne temperatury powietrza (°C) i opady (mm) w Ożarowicach z wielolecia 1982-2012 (wg climate-data.org).

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temp. śred.	-3,4	-1,9	3,2	8,7	13,3	16,5	18,3	17,8	14,1	9,6	3,7	-0,8
Temp. min.	-6,3	-5,1	-0,7	3,7	7,9	11,3	13,0	12,5	9,2	5,2	0,8	-3,3
Temp. max.	-0,4	1,3	7,2	13,8	18,7	21,8	23,7	23,2	19,0	14,0	6,7	1,7
Opady	35	31	34	43	73	86	92	81	55	41	43	41

Powyższe dane wskazują, iż temperatury średnie obliczone dla Ożarowic na podstawie danych modelowych z wielolecia 1982-2012 są wyższe od wartości podawanych dla regionu. Średnia temperatura roczna kształtuje się na poziomie 8,3 ºC, w tym najcieplejszego miesiąca lipca 18,3 ºC, zaś najchłodniejszego miesiąca stycznia -3,4 ºC. Różnica temperatur średnich miesięcznych wynosi więc 21,7 ºC.

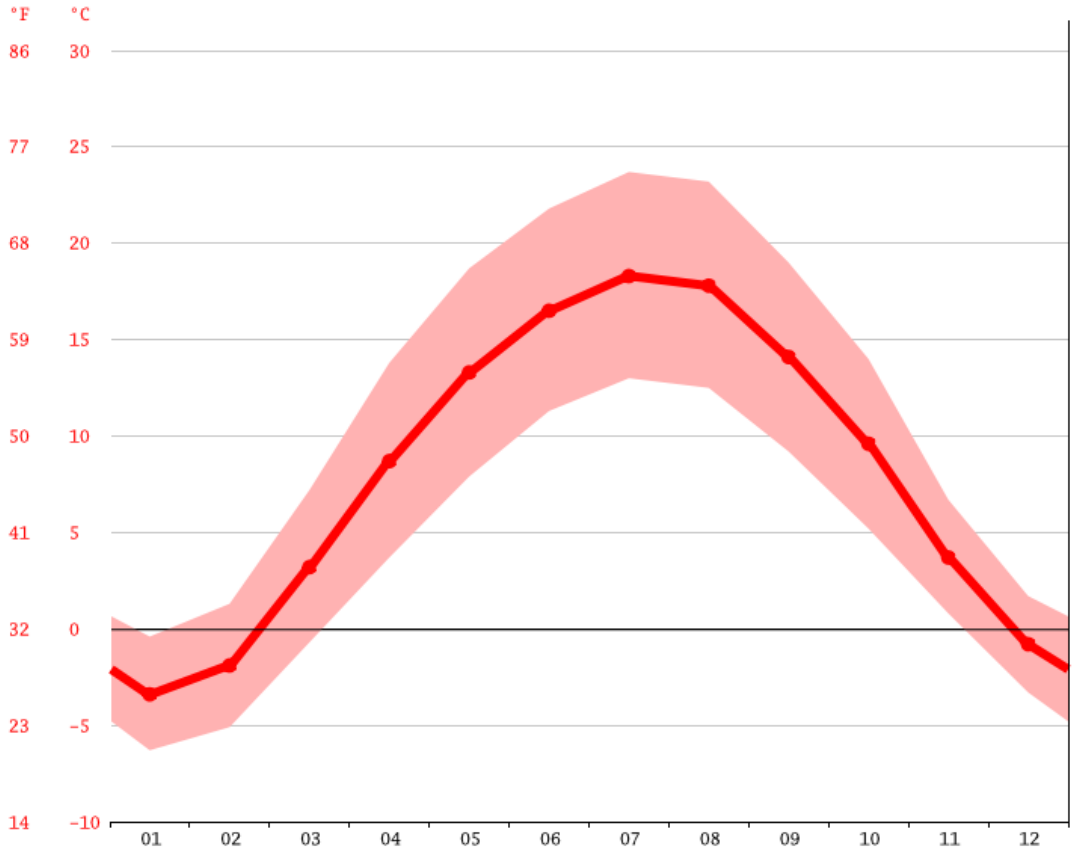

Rys. 1. Rozkład przeciętnych temperatur miesięcznych w roku (minimalnych, średnich, maksymalnych) dla Ożarowic w wieloleciu 1982-2012 (wg climate-data.org).

Przy charakterystyce klimatycznej szczególnie istotne są warunki opadowe na analizowanym obszarze, od których zależy ilość wody pozostającej w obiegu. Rozkład przeciętnych sum miesięcznych opadów dla Ożarowic przedstawiono na rys. 2. Najmniej opadów występuje w lutym (31 mm), zaś najwięcej w lipcu (92 mm). Różnica sum opadów miesięcznych w roku wynosi zatem 61 mm.

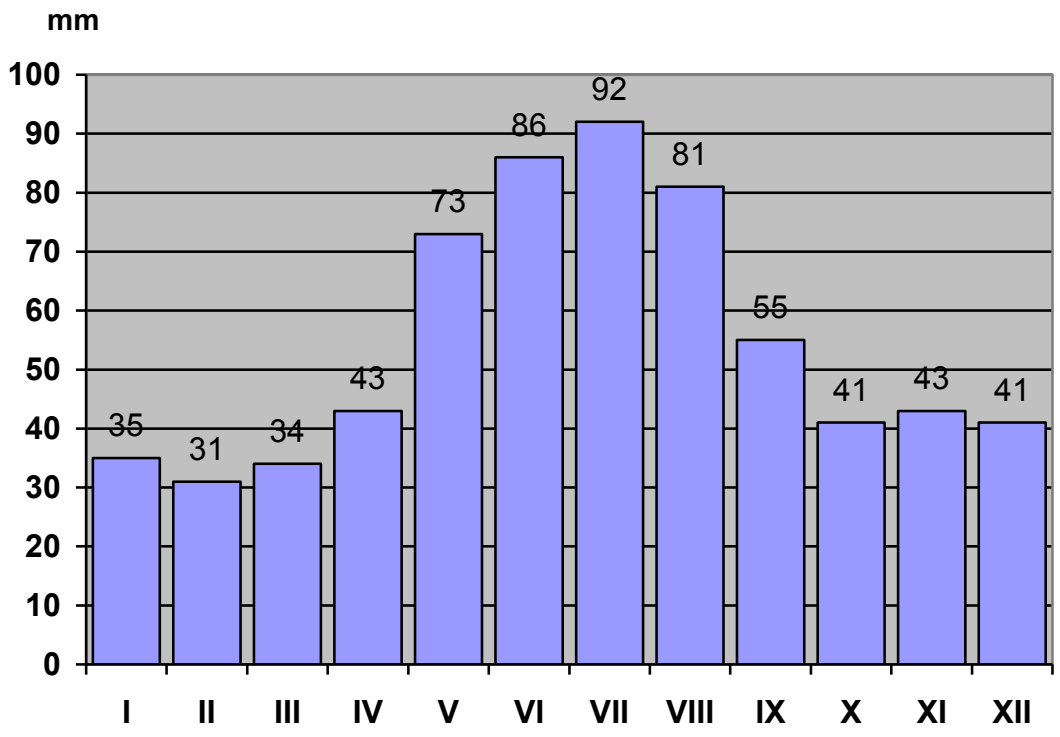

Rys. 2. Rozkład średnich miesięcznych sum opadów atmosferycznych w Ożarowicach w wieloleciu 1982-2012 (wg climate-data.org).

W ostatnich latach szczególnego znaczenia zaczynają nabierać krótkotrwałe opady nawalne z uwagi na skutki jakie powodują (najczęściej o charakterze katastrofalnym). Nie bez znaczenia jest tu często niedostateczny odbiór społeczny podawanych przez służby meteorologiczne wielkości i prawdopodobieństwo wystąpienia opadów. Należy przy tym zwrócić uwagę, iż podawane wielkości opadów w milimetrach oznaczają ilość wody w litrach na każdy metr kwadratowy (np. 10 mm opadu to 10 litrów wody na każdy metr kwadratowy). Ponadto straty potęgowane są niewłaściwym zagospodarowaniem przestrzeni, a zwłaszcza niedocenianiem roli jaką w odpływie wód z opadów nawalnych pełnią doliny stale prowadzące wodę i suche obniżenia dolinne. Poniżej przedstawiono prognozowane wielkości wystąpienia opadów w rejonie Ożarowic (tab. 2).

Tabela 2. Maksymalne opady prawdopodobne w rejonie Ożarowic (w mm).

Czas trwania	Prawdopodobieństwo wystąpienia		
	1 %	5 %	10 %
5 min	19,9	16,0	14,1
30 min	40,6	32,6	28,6
1 godz.	49,5	39,7	34,9
2 godz.	58,7	47,2	41,4
12 godz.	74,1	60,4	53,6
24 godz.	93,4	76,1	67,5
72 godz.	125,6	102,7	91,3

Obliczono: wg E. Bogdanowicz i J. Stachý, IMiGW 1998.

Warunki anemologiczne, szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie zanieczyszczeń), są uzależnione od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz modyfikowane przez rozkład zasadniczych elementów orograficznych w analizowanym obszarze. Z danych IMGiW wynika, iż w analizowanym rejonie dominują wiatry z sektora zachodniego (od SW do NW, ok. 50 % przypadków), znacznie mniejszy (ok. 26 %) jest udział wiatrów wschodnich. Około 11 % przypadków stanowią cisze. Zaobserwowane prędkości wiatrów kształtują się przeciętnie na poziomie 3,1 m/s (średnia roczna). Średnie prędkości wiatrów z poszczególnych kierunków zmieniają się w granicach od 2,5 m/s (NE) do 4,0 m/s (SW, W). Także z kierunku NW przeciętna prędkość jest wysoka i wynosi 3,7 m/s, co wskazuje, iż generalnie wiatry wiejące z sektora zachodniego są silniejsze.

Przedstawiony wyżej układ wiatrów jest przyczyną różnego kształtowania stanu sanitarnego powietrza nad analizowanym rejonem Gminy. Wiatry wiejące z zachodu (W), południo-zachodu (SW) nie sprzyjają przewietrzaniu obszaru podnosząc poziomy stężeń zanieczyszczeń w powietrzu. Natomiast wiatry wiejące ze wschodu i południa będą powodowały obniżanie poziomu zanieczyszczeń w powietrzu.

Warunki topoklimatyczne analizowanego obszaru w zdecydowanej większości należą do niekorzystnych z uwagi na jego niskie położenie (obniżenie topograficzne). Do korzystnych i średniokorzystnych zaliczyć należy jedynie tereny położone w południowej części obszaru na zboczach wzgórz o ekspozycji NW i N.

Dla potrzeb monitoringu jakości powietrza Gmina Ożarowice znajduje się w **strefie śląskiej**.

Wody powierzchniowe

Obszar Gminy Ożarowice położony jest w całości obrębie lewostronnej części zlewni rzeki Brynicy, prawobrzeżnego dopływu Czarnej Przemszy, która po połączeniu z Białą Przemszą, jako Przemsza uchodzi do Wisły. Stąd Brynica jest rzeką III-rzędu. Istotnym elementem systemu hydrograficznego związanym z obszarem Gminy Ożarowice, jest duży (ok. 4,7 km^2) Zbiornik Kozłowa Góra. Analizowany obszar w całości odwadniany jest systemem rowów melioracyjnych uchodzących do Potoku Ożarowickiego (IV-rząd), który uchodzi bezpośrednio do Brynicy.

Na powierzchni Gminy Ożarowice dotychczas nie wyznaczono w żadnym studium stref zagrożenia powodziowego.

Wody spływające Potokiem Ożarowickim z części południowej gminy kontrolowane są dopiero na zaporze po zmieszaniu z wodami Zbiornika Kozłowa Góra, a zatem analizowany obszar Gminy Ożarowice znajduje się w całości w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP):

PLRW20000212639 **„Zbiornik Kozłowa Góra”**; punkt pomiarowo-kontrolny „Zbiornik Kozłowa Góra – w rejonie zapory” PL01S1302_0703.

Wody podziemne

Warunki geologiczne Gminy Ożarowice sprzyjają występowaniu na jej terenie, znaczących z gospodarczego punktu widzenia, poziomów wodonośnych związanych z utworami czwartorzędu, triasu i karbonu.

Piętro wodonośne czwartorzędu występuje na obszarze Gminy pokrytym utworami czwartorzędowymi. Cechuje się ono zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi zależnymi od miąższości i wykształcenia litologicznego osadów. W profilu piętra wodonośnego czwartorzędu stwierdzono występowanie od 1 do 3 poziomów.

Na analizowanym obszarze występuje jedynie poziom holoceński związany głównie z aluwiami rzecznymi (piaski, gliny i mułki). Z uwagi na małą miąższość osadów, wykształcenie oraz ich skład granulometryczny, poziom ten zalega płytko i występuje głównie w obniżeniach dolinnych odwadnianych rowami melioracyjnymi. Utwory budujące ten poziom są nasiąkliwe, wodochłonne lecz słabo wodoodsączalne

(przepuszczalne), toteż dna tych dolin są silnie podmokłe, z tendencją do zabagniania i zatorfiania.

Niskie stany wód gruntowych występują zazwyczaj w okresie jesiennym (wrzesień-listopad). Spowodowane jest to tym, iż od roztopów wiosennych następuje rozwój wegetacji i wzrost temperatur, które powodują wzmożoną ewapotranspirację i obniżanie się poziomu wód gruntowych. Obniżanie poziomu następuje przez całe lato do listopada, mimo wysokich opadów letnich. Dopiero w jesieni, po zakończeniu wegetacji i spadku temperatur, trend się odwraca i następuje odbudowa zapasów wód podziemnych wyrażona podniesieniem poziomu tych wód. Powyższą prawidłowość potwierdzają analizy zachowania się stanów wód obserwowane na posterunkach pomiarowych IMiGW.

W ostatnich latach obserwuje się zmniejszenie sum opadów rocznych, co powoduje obniżenie poziomów wód gruntowych (podziemnych). Zakłóceniu ulegają zatem wyżej opisane prawidłowości w zaleganiu zwierciadła wód podziemnych, co nie oznacza, że prawidłowości te są nieaktualne. Istotna jest tu zwłaszcza głębokość zalegania pierwszego poziomu wodonośnego, która ma bezpośredni wpływ na warunki posadawiania obiektów budowlanych. Przy obniżonym poziomie wód gruntowych warunki te zdają się być korzystne, ale w przypadku odwrócenia trendu i wzrostu opadów nastąpi podniesienie pierwszego poziomu wodonośnego i użytkowanie obiektów budowlanych stanie się co najmniej uciążliwe.

Bardzo istotne znaczenie hydrogeologiczne i gospodarcze (z uwagi na dużą zasobność) mają poziomy wodonośne związane z utworami triasu. Prawie cały obszar Gminy Ożarowice znajduje się w zasięgu **Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 327 Lubliniec-Myszków**. Także obszar objęty projektem planu znajduje się w zasięgu tego zbiornika. Zasadniczym poziomem wodonośnym GZWP nr 327 jest poziom wapienia muszlowego i retu. Jest to zbiornik porowo-szczelinowy o krasowym systemie prowadzenia wód. Szczeliny i kanały krasowe tworzą drogi przepływu wód, natomiast przestrzeń porowa jest miejscem magazynowania wody. Zasilanie kompleksu wodonośnego triasu odbywa się w rejonie bezpośrednich wychodni, które na analizowanym obszarze znajdują się w rejonie Niezdary. Zasilanie tego poziomu odbywa się także przez przepuszczalne utwory czwartorzędowe.

Prowadzone w ostatnich latach badania hydrogeologiczne pozwoliły na zdefiniowanie nowej kategorii wód podziemnych. Jest to **Główny Użytkowy Poziom Wodonośny (GUPW)**. Poziom ten zdefiniowano jako występujący na danym obszarze

poziom wodonośny ważny z punktu widzenia zaopatrzenia w wodę obejmujący wszystkie zdefiniowane dotychczas poziomy wodonośne na danym obszarze. Poziom ten w materiałach Państwowej Służby Hydrogeologicznej podzielony został na jednostki hydrogeologiczne obejmujące obszary o jednolitym charakterze występowania wód podziemnych. Na jednolity charakter składają się: skala izolacji poziomu od powierzchni, stratygrafia poziomu oraz wielkość zasobów dyspozycyjnych jednostkowych. Ustawa *Prawo wodne* (Dz.U.2020.0.310) nie nakazuje uwzględnienia tego poziomu w opracowaniach planistycznych (Studium, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego). Niemniej służby odpowiedzialne za opiniowanie i uzgadnianie materiałów planistycznych (m.in. RZGW, RDOŚ) zwracają uwagę na umieszczenie w planach odpowiednich zapisów ochronnych uwzględniających istnienie tego poziomu.

Analizowany obszar Gminy Ożarowice znajduje się w zasięgu jednostki hydrogeologicznej **a T2,1 IV/T1n** Głównego Użytkowego Poziomu Wodonośnego o następującej charakterystyce:

- izolacja poziomu od powierzchni – brak izolacji (**a**);
- stratygrafia poziomu – kompleks wodonośny triasu węglanowego (ret i wapień muszlowy zalegający na triasowych utworach środkowego i dolnego pstrego piaskowca (**T2,1/T1**);
- wielkość zasobów dyspozycyjnych jednostkowych – 300-400 m^3/24 h/km^2 (**IV**) ;
- wydajność potencjalna studni – 10-30 m^3/24 h (zachodnia i południowa część obszaru) oraz >70 m^3/24 h (północno-wschodnia część obszaru).

Jak widać z powyższego zestawienia na analizowanym obszarze Gminy Ożarowice występują znaczące zasoby wód podziemnych. Mankamentem jest jedynie słaba lub brak izolacji zasobów wód podziemnych od powierzchni, co może być przyczyną łatwego stosunkowo przedostawania się zanieczyszczeń z powierzchni do poziomów wodonośnych. Dlatego też szczególną uwagę należy zwrócić na gospodarkę wodno-ściekową prowadzoną w Gminie. Uszczelinione podłoże ułatwia także przedostawanie się zanieczyszczeń z niedostatecznie oczyszczonych ścieków w przypadku stosowania oczyszczalni przydomowych.

Dla potrzeb monitoringu jakości wód podziemnych analizowany rejon znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych **JCWPd nr 111**.

Gleby

Opisane wyżej warunki budowy geologicznej i rzeźby a także warunki klimatyczno-wodne Gminy Ożarowice znalazły swoje odzwierciedlenie w wykształceniu się pokrywy glebowej.

Zależność typów gleb od litologii podłoża jest szczególnie widoczna na obszarach wysoczyznowych. Na obszarach wysoczyznowych na wychodniach utworów triasowych wykształciły się **rędziny brunatne (Rb)**, charakterystyczne dla podłoża węglanowego (wapienie, margle, dolomity). Należą one do gleb astrefowych. Występują one w południowej części analizowanego terenu. Rędziny należą na ogół do gleb żyznych. Ale z powodu trudności występujących w ich uprawie kwalifikowane są w zależności od warunków lokalnych do klas od IIIa do V. Na tym typie gleb występują następujące kompleksy glebowe: pszenny dobry (kompleks 2), pszenny wadliwy (kompleks 3), żytni dobry (kompleks 5), żytni słaby (kompleks 6).

Na zboczach wzgórz, w miejscach, gdzie utwory węglanowe zalegają pod cienką pokrywą utworów czwartorzędowych wykształciły się gleby **brunatne właściwe (B)**. Natomiast na utworach gliniastych i przy głębszym zaleganiu utworów węglanowych wykształciły się gleby **brunatne wyługowane (Bw)**. Takie warunki występują wokół wzgórz występujących na obszarze Gminy. Gleby brunatne należą do gleb strefowych. Gleby brunatne należą na ogół do gleb charakteryzujących się niską zasobnością w składniki pokarmowe, a zawartość próchnicy oscyluje w granicach 1,0-2,0 %). Na tym typie gleb występują następujące kompleksy glebowe: pszenny wadliwy (kompleks 3), żytni bardzo dobry (kompleks 4) i żytni dobry (kompleks 5).

Znaczne powierzchnie na obszarze Gminy Ożarowice zajmują **czarne ziemie zdegradowane (Dz)**. Wykształciły się one jako gleby strefowe w miejscach obniżeń z płytkim poziomem wód gruntowych i pod lasami na utworach piaszczysto-gliniastych. Gleby te pierwotnie wykształciły się pod lasami, co spowodowało ich zakwaszenie i wyługowanie węglanów. Przydatność rolnicza uwarunkowana jest głównie stosunkami wodnymi. Na obszarze Gminy występują one zwartymi płatami pod roślinnością łąkową. Na analizowanym obszarze występują one w południowej jego części.

Znaczny udział na analizowanym terenie mają gleby bagienne: **mułowo-torfowe (Emt)**. Występują one głównie w dnach dolin i obniżeń, gdzie związane są z bardzo płytkim zaleganiem poziomu wód gruntowych. Płytkie zaleganie wód często związane jest z nieprzepuszczalnością podłoża.

Gleby analizowanej części Gminy Ożarowice zaliczone zostały do użytków zielonych średnich (**2z**).

Szata roślinna i świat zwierząt

Na skutek działalności człowieka szata roślinna tego obszaru jest dosyć mocno zmieniona i odbiega zasadniczo od układów pierwotnych, co wynika z porównania jej stanu aktualnego z mapą roślinności potencjalnej (Potencjalna.., 1995). Dominującym zespołem roślinności potencjalnej analizowanego terenu jest zespół (05) niżowych łęgów olszowe i jesionowo-olszowe siedlisk wodogruntowych, okresowo lekko zabagnionych (*Fraxino-Alnetum (Circaeo-Alnetum*)) – zbiorowiska leśne z panującą olszą czarną (*Alnus glutinosa*) i jesionem (*Fraxinus excelsior*). W mniejszej ilości występował klon zwyczajny (*Acer platanoides*), grab pospolity (*Carpinus betulus*), czeremcha zwyczajna (*Padus avium*) i wiąz górski (*Ulmus scabra*). Łęg jesionowo-olszowy zajmował siedliska mokre z wodą przesiąkającą, ruchomą, bez tendencji do stagnowania. Był on związany z reguły z glebami mułowo-błotnymi, czarnymi ziemiami leśnymi lub torfami niskimi. Zajmował gleby mineralne z próchnicą typu hydromull, z wyraźnym oglejeniem i z dużą żyznością.

Obecna roślinność przedstawia się jako mozaika zbiorowisk antropogenicznych (Matuszkiewicz, 2002). Na obszarze dominują pola uprawne i łąki. Lasy w zasadzie nie występują poza kilkoma niewielkimi działkami nasadzeń lub samorzutnej sukcesji na terenach odłogowanych. W części tej dominującymi zespołami roślinnymi są monokultury roślin uprawnych (agrocenozy) z charakterystyczną zmiennością roczną, wśród których znajdują się gatunki o szerokiej tolerancji ekologicznej występujące na obrzeżach pól lub na miedzach.

Z uwagi na to, iż analizowany obszar wchodzi w skład rozległego pasa terenów rolniczych, skład gatunkowy fauny jest typowy dla terenów rolniczych, na których bytuje zwierzyna i ptactwo związane z tego typu terenami. Dla analizowanego terenu charakterystyczne są następujące ekosystemy:

1) agrocenozy (pola, łąki, nieużytki porolne);
2) zagajniki śródłąkowe i śródpolne, grupy drzew i krzewów;
3) łąki.

Agrocenozy (pola, łąki, nieużytki porolne). Związane są z nimi pokarmowo sarny (*Capreolus capreolus),* zające (*Lepus capensis),* także szkodniki pól - mysz domowa (*Mus musculus),* nornica ruda (*Clethrionomys glareolus),* polnik rudy (*Microtus agrestis)* oraz ptactwo - kuropatwy (*Perdix perdix),* bażanty (*Phasianus colchicus),* niektóre wróblowce. Otwarta przestrzeń pól przyciąga jastrzębie (*Accipiter gentilis),* myszołowy (*Buteo buteo),* pustułki (*Falco tinnunculu),* krogulce (*Accipiter nisus*). Polują one na drobne ptactwo, na gryzonie, krety (*Talpa europaea*), ryjówki (*Sorex araneus*) czy na owadzią faunę związaną z miedzami (trzmiele (*Bombus*), biegacze (*Carabus*), mrówki (*Formicidae*)) ale również na występujące sporadycznie zające (*Leporidae*), bażanty (*Phasianus colchicus*) i kuropatwy (*Perdix perdix*). Na obrzeżach pól zwierzyna utrzymuje się w zabudowaniach gospodarskich np. w stodołach czy porzuconych domach – sowy: pójdźka (*Athene noctua*) i płomykówka (*Tyto alba*).

Zagajniki śródłąkowe i śródpolne, grupy drzew i krzewów to też ważne miejsca osiedlania się różnych gatunków, głównie ptactwa i drobnych ssaków. Nawet zeschłe wierzby są tu miejscem lęgów ptactwa (np. puszczyk (*Strix aluco*)) i żerowiskiem owadów. Są ekologicznym rekwizytem wpływającym na zwiększenie bioróżnorodności gatunkowej terenu. Zagajniki i kępy zakrzewień wśród pól uprawnych a pomiędzy płatami lasów pełnią ważną rolę jako schroniska (ostoje) dla migrujących zwierząt.

Łąki. Najważniejszym po lasach ekosystemem są łąki. Wąski pas łąk rozciąga się wzdłuż Brynicy i zbiornika Kozłowa Góra. Duży płat łąki występuje w obniżeniu w Ossach. Łąki te są miejscem żerowania oraz siedliskiem wielu drobnych gatunków (bezkręgowce, płazy, niektóre ptactwo np. żurawie (*Grus grus*), które prawdopodobnie mają tu swe lęgi, a z całą pewnością w większej liczbie żerują podczas przelotów na polach uprawnych, tutaj odzywa się derkacz (*Crex crex*), żyją tu drobne ssaki owadożeme np. ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), kret (*Talpa europaea*), jeż (*Erinaceus europaeus*), wieczorami latają nietoperze (*Chiroptera*). Łąki te stanowią korzystne siedliska i stałe lub okresowe żerowiska wielu gatunków jak: bocian biały (*Ciconia ciconia*) i czarny (*Ciconia nigra*), żurawie (*Grus grus*), czaple (*Ardea cinerea*), które stanowią najbardziej spektakularną grupę ornitofauny. Bociany zalatują tu nie tylko z lokalnych gniazd. Mniej cenne są suche łąki, które są zwykle nieużytkami porolnymi, ale i te nie uprawiane i nie koszone, z rzadka porośnięte roślinnością krzewiastą stanowią doskonałe kryjówki (refugia) i miejsca lęgowe bażanta (*Phasianus colchicus*), kuropatwy (*Perdix perdix*), zająca (*Lepus europaeus*), jeża (*Erinaceus*

europaeus), ryjówki aksamitnej (*Sorex araneus*). Łąki pełnią ważną rolę podczas dalekich przemieszczeń zwierzyny pomiędzy rozerwanymi płatami lasów.

b) tendencja do zmian przy braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu

Z uwagi na dotychczasowe użytkowanie analizowanego obszaru jako otwartych terenów rolniczych i przeznaczenie ich pod działalność produkcyjno-usługową, dalsze zmiany w środowisku będą zachodziły stosunkowo szybko. Zanikowi będą ulegały otwarte tereny rolnicze o stosunkowo niewielkiej presji na środowisko poprzez ich stopniowe zabudowywanie. Pewne nadzieje na zahamowanie procesów degradacji środowiska wiązać należy z wprowadzaniem norm i przepisów prawnych odnośnie ochrony środowiska i jego zasobów. Dotyczy to szczególnie zanieczyszczenia powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych. W analizowanym przypadku konieczne jest wprowadzenie systemowych rozwiązań w zakresie ogrzewania budynków, ujmowania ścieków i utylizacji odpadów.

3.2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 2, lit. b ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

2) określa, analizuje i ocenia:

b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Z uwagi na to, iż wykorzystywanie rolnicze analizowanego obszaru spowodowało już trwałe zmiany w środowisku, to jednak były to zmiany stosunkowo najmniej uciążliwe dla środowiska. Ale wprowadzenie zupełnie nowego kierunku eksploatacji i zagospodarowania obszaru jakim będzie dopuszczenie działalności produkcyjno-usługowej i zwartej zabudowy mieszkaniowej spowoduje z pewnością oddziaływania **znaczące**. Przy czym należy zaznaczyć, iż projektowane zmiany spowodują wprowadzenie nowych kierunków zagospodarowania terenu wśród otwartych terenów rolniczych. Część nowego zagospodarowania związanego z realizacją nowych układów komunikacyjnych (autostrada A1, droga ekspresowa S1, węzeł Pyrzowice) jest już w większości zrealizowana.

Stan środowiska określany jest przez stan jakości powietrza atmosferycznego, jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz wybiórczo zanieczyszczenia gleb i zagrożenia hałasem. Wyniki monitoringu opracowywane są i publikowane w raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Dla potrzeb oceny **jakości powietrza** województwo śląskie zostało podzielone na strefy z przypisanym każdej strefie oznaczeniem kodowym (Rozp. Min. Środ. z 2.08.2012 *w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza* - Dz.U.2012.0.914). Sołectwo Ożarowice znajduje się w strefie śląskiej (kod PL2405). W

strefie tej obowiązują poziomy dopuszczalne substancji określone dla niej ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin.

W ocenie rocznej jakości powietrza za rok 2018 przeprowadzonej przez WIOŚ w Katowicach według kryterium ochrony zdrowia uzyskano następujące wyniki:

- klasa A – benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, ołów, arsen, kadm i nikiel - zaklasyfikowanie strefy do klasy A oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie;
- klasa C - benzo(α)piren i pył zawieszony PM10 i PM2,5, ozon, co oznacza włączenie strefy do odpowiednich programów ochrony powietrza (POP);
- klasa D2 – ozon (poziom celu długoterminowego).

W ocenie rocznej jakości powietrza za rok 2018 przeprowadzonej przez WIOŚ w Katowicach według kryterium ochrony roślin uzyskano następujące wyniki:

- klasa A – tlenki azotu, dwutlenek siarki - zaklasyfikowanie strefy do klasy A oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie;
- klasa C - ozon, co oznacza włączenie strefy do odpowiednich programów ochrony powietrza (POP);
- klasa D2 – ozon (poziom celu długoterminowego).

Główną przyczyną przekroczenia dopuszczalnego poziomu benzo(α)pirenu i pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 było:

- S5 – emisja niska z indywidualnego ogrzewania budynków;
- S15 – niekorzystne warunki meteorologiczne w rozważanym okresie polegające na zbyt niskiej prędkości wiatru i w związku z tym słabym przewietrzaniu.

Problem przekroczeń dopuszczalnego poziomu benzo(α)pirenu występuje w obrębie obszarów wiejskich głównie zimą, co powodowane jest przez emisję niską z indywidualnego ogrzewania budynków.

W związku z przekroczeniami na obszarze województwa śląskiego dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz benzo(α)pirenu w pyle zawieszonym PM10 występuje konieczność realizacji działań określonych w Programie Ochrony Powietrza dla woj. śląskiego wdrożony uchwałą Nr IV/57/3/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 17.11.2014 r. Celem takiego programu jest opracowanie harmonogramu rzeczowo–finansowo-czasowego, którego wdrożenie pozwoli na realizację ustalonych zadań prowadzących do zmniejszenia

poziomu wyżej wymienionych substancji do poziomu dopuszczalnego. Aktualnie przygotowany został zaktualizowany projekt Programu Ochrony Powietrza.

W zakresie **jakości wód podziemnych**. Zgodnie z *Prawem wodnym* (Dz.U.2020.0.310) dla potrzeb gospodarowania wodami i prowadzenia monitoringu środowiskowego wody podziemne dzieli się na jednolite części wód podziemnych (JCWPd).

Zgodnie z definicją zawartą w *Prawie wodnym* jednolita część wód podziemnych oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Analizowany obszar sołectwa Ożarowice znajduje się w obrębie:

1) JCWPd nr 111 (PLGW6000111) – jednostka ta należy do regionu wodnego Małej Wisły i jest administrowana przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach. Monitoring stanu i jakości wód prowadzony jest w wytypowanych w tym celu studniach wierconych lub piezometrach w ramach monitoringu krajowego i regionalnego.

Kompleksowa sytuacja poszczególnych JCWPd przedstawiona została w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18.10.2016 r. (Dz.U.2016.0.1911). W ocenie tej wskazuje się, iż osiągnięcie celów środowiskowych przez wody podziemne jest zagrożone i jest konieczne ich przesunięcie w czasie:

1) JCWPd nr 111; kod europejski: PLGW6000111
   - region wodny: Małej Wisły;
   - administrator: RZGW Gliwice;
   - stan ilościowy: słaby;
   - stan chemiczny: słaby;
   - ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: zagrożona;
   - znaczenie gospodarcze: pobór wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia w ilości ponad 100 m^3 wody na dobę;
   - cel środowiskowy – stan chemiczny: dobry stan chemiczny; mniej rygorystyczny cel dla parametru NO_3 (ochrona stanu przed dalszym pogorszeniem);
   - cel środowiskowy – stan ilościowy: mniej rygorystyczny cel: ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem;

- odstępstwo: ustalenie celów mniej rygorystycznych – brak możliwości technicznych;
- termin osiągnięcia celów środowiskowych: 2021 rok;
- uzasadnienie odstępstwa: ze względu na intensywną eksploatację wód podziemnych, głównie w wyniku odwodnienia wyrobisk górniczych; ingresję zasolonych wód; zjawisko ascenzji wód zasolonych. Perspektywiczne wydobycie określone dla kopalń na podstawie bilansu zasobów i stanu rozpoznania złóż może trwać w niektórych przypadkach nawet do 2020-2079 r. Brak możliwości zakończenia eksploatacji ze względów gospodarczych.
- działania podstawowe dla JCWP: administracyjne, optymalizacja zużycia wody, sprawozdawczość z zakresu korzystania z wód;
- działania uzupełniające: administracyjne, badanie i monitorowanie środowiska wodnego, indywidualne ustalenie celu środowiskowego, sprawozdawczość z zakresu korzystania z wód.

W zakresie **jakości wód powierzchniowych**. Zgodnie z *Prawem wodnym* (Dz.U.2020.0.310) dla potrzeb gospodarowania wodami i prowadzenia monitoringu środowiskowego wody powierzchniowe dzieli się na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP).

Zgodnie z definicją zawartą w *Prawie wodnym* Dz.U.2020.0.310) jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) oznacza wydzielone do oceny powierzchnie wodne wód płynących i stojących. Jednak brany pod uwagę stan chemiczny wód poszczególnych JCWP zależy od zjawisk i procesów zachodzących w zlewni wydzielonych jednostek hydrologicznych, stąd pojawia się tendencja aby w ocenie uwzględniać także zlewnie poszczególnych jednostek. A co za tym idzie granice tych jednostek pokrywają się z powierzchniowymi działami wodnymi różnych rzędów. Jednolite części wód powierzchniowych mają w ten sposób charakter jednostek zlewniowych.

Analizowany obszar sołectwa Ożarowice znajduje się w obrębie następującej jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP):

1) PLRW20000212639 „Zbiornik Kozłowa Góra”; punkt pomiarowo-kontrolny „Zbiornik Kozłowa Góra – w rejonie zapory” PL01S1302_0703.

Dla jednostek hydrologicznych objętych monitoringiem wyznaczone zostały punkty monitoringu jakościowego, które zwykle zamykają poszczególne wydzielone jednostki. Punkty pomiarowo-kontrolne obejmują zatem kontrolą wody spływające ze znacznych powierzchni zlewni, co utrudnia identyfikację źródeł zanieczyszczeń. Aktualnie monitoring jakościowy nie obejmuje wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych. Stąd dla niektórych dotychczas brak aktualnych danych co do ich stanu ekologicznego.

Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska (WIOŚ) przeprowadzają ocenę stanu wód powierzchniowych dla jednolitych części wód powierzchniowych biorąc pod uwagę stan ekologiczny (dla naturalnych) lub potencjał ekologiczny (dla sztucznych i silnie zmienionych wód) oraz stan chemiczny. Przeprowadzona przez WIOŚ ocena jednolitych części wód powierzchniowych na podstawie badań w ramach monitoringu operacyjnego w 2017 r. wykazała, iż stan jednolitych części wód powierzchniowych jest zły z uwagi na zły stan chemiczny.

Kompleksowa sytuacja poszczególnych JCWP przedstawiona została w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18.10.2016 r. (Dz.U.2016.0.1911). W ocenie tej wskazuje się, iż osiągnięcie celów środowiskowych przez wody powierzchniowe Gminy Ożarowice jest zagrożone i konieczne jest ich przesunięcie w czasie:

1) Zbiornik Kozłowa Góra (RW20000212639):
   - region wodny: Małej Wisły;
   - administrator: RZGW Gliwice;
   - typ JCWP: potok wyżynny krzemianowy z substratem drobnoziarnistym - zachodni
   - rodzaj jcwp: sztucznie zmieniona część wód (SZCW) – zbiornik zaporowy;
   - aktualny stan ekologiczny: zły;
   - ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: zagrożona;
   - znaczenie gospodarcze: pobór wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia w ilości ponad 100 m^3 wody na dobę;
   - cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny;
   - odstępstwo: przedłużenie terminu osiągnięcia celu z uwagi na brak możliwości technicznych;
   - termin osiągnięcia dobrego stanu: 2027 rok

- uzasadnienie odstępstwa: brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja w postaci niskiej emisji. W programie działań zaplanowano działanie: weryfikacja programu ochrony środowiska dla gminy, mająca na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027;
- działania podstawowe dla JCWP: działania wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej w ramach krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych;
- działania uzupełniające: opracowanie warunków korzystania z wód zlewni i weryfikacja Programu ochrony środowiska.

3.3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 2, lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

2) określa, analizuje i ocenia:

c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Cały analizowany obszar stanowi dość dużą powierzchnię (ok. 145,3 ha), którą w znacznej części zagospodarowano pod autostradę A1, węzeł Pyrzowice oraz drogę ekspresową S1 z niezbędną infrastrukturą drogową. Pozostałą część stanowią użytki rolne w znacznej mierze nieużytkowane (zwłaszcza łąki i pastwiska), które zamierza się przeznaczyć pod budownictwo mieszkaniowe (tereny wyżej położone) oraz budownictwo związane z działalnością produkcyjno-usługową i infrastrukturę towarzyszącą. Na analizowanym obszarze nie występują żadne formy prawnej ochrony przyrody. Mogą jedynie występować elementy przyrody podlegające ochronie gatunkowej (np. gatunki ptaków czy roślin). Dotychczas w tym rejonie nie zinwentaryzowano takich gatunków.

Ustawa *o ochronie przyrody* postuluje także zwrócenie uwagi na zachowanie korytarzy ekologicznych. Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ analizowany rejon nie wchodzi w obręb żadnego korytarza ekologicznego ani wymienionych w tym Planie ostoi.

3.4. Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 2, lit. d ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

2) określa, analizuje i ocenia:

d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Na analizowanym obszarze Gminy Ożarowice nie zostały określone szczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym ani wspólnotowym. Znajdują jednak swoje odniesienie cele ochrony środowiska sformułowane na szczeblu krajowym a znajdujące swoje odzwierciedlenie w dokumentach planistycznych realizowanych w województwie śląskim. Należą do nich:

1. „*Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*” – przyjęty przez Ministerstwo Środowiska w 2013 r.;
2. „*Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+*””;
3. „*Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+*” (przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.).
4. „Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. *w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*.”

Z powyższych dokumentów dla analizowanego obszaru Gminy wynikają przedstawione niżej ustalenia:

1. W roku 2013 przyjęty został przez Ministerstwo Środowiska dokument o znaczeniu strategicznym będący odpowiedzią na zmiany klimatyczne zachodzące w ostatnim okresie. Dokument ten pod nazwą „*Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*” określa tło i zasady przeciwdziałania zmianom klimatycznym (zwłaszcza wzrostu temperatur i nasilenia zjawisk ekstremalnych) w aspekcie ich oddziaływania na wszelkie formy aktywności społeczno-gospodarczej. Celem jest wskazanie sektorów wrażliwych na niekorzystne zjawiska klimatyczne dla zminimalizowania powstawania potencjalnych strat gospodarczych, środowiskowych i społecznych.

Obszar objęty projektem planu charakteryzuje się nieznacznym zróżnicowaniem hipsometrycznym w części północnej i zachodniej oraz znacznym nachyleniem terenu w części południowo-wschodniej, co ma zasadniczy wpływ na warunki spływu wód opadowych w przypadku wystąpienia opadów nawalnych lub gwałtownych roztopów. Znaczne nachylenia będą wpływały znacząco na szybkość spływu wód w trakcie opadów nawalnych, natomiast niewielkie nachylenia terenu będą spowalniały odpływy wody opadowej i roztopowej. Projekt planu zakłada znaczny stopień zabudowy terenu, co będzie powodowało zmiany warunków odpływu wód do odbiorników. Pojawią się sztuczne przeszkody w postaci budynków, ogrodzeń itp., które będą powodowały zmiany w warunkach spływu wody. Stąd konieczna staje się realizacja kanalizacji deszczowej (kanały zamknięte, otwarte rowy) na projektowanych terenach produkcyjno-usługowych i mieszkaniowych umożliwiającej ukierunkowany spływ części wód opadowych z terenów dróg, parkingów, placów, terenów zabudowanych. W przeciwnym wypadku będzie dochodziło do lokalnych podtopień terenów, podpiwniczonych budynków, co może skutkować także konfliktami społecznymi (często z wykorzystaniem zapisów *Prawa wodnego*).

2. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” wyznacza priorytety i cele strategiczne rozwoju województwa. Dla ustaleń projektu Planu związanych z ochroną środowiska istotne są następujące cele i kierunki działań zawarte w obszarze priorytetowym C (Przestrzeń) Strategii. Cel strategiczny tego obszaru to: *Województwo śląskie regionem atrakcyjnej i*

funkcjonalnej przestrzeni. Odniesienie projektu planu można znaleźć w następujących celach operacyjnych i kierunkach działań:

Cel operacyjny: C.1. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska

Kierunki działań:

1. Promowanie działań oraz wdrażanie technologii ograniczających antropopresję na środowisko przyrodnicze (infrastruktura ograniczająca negatywny wpływ działalności gospodarczej i komunalnej).
4. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi wykorzystywanymi do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz utrzymanie i rozwój systemów zaopatrzenia w wodę w województwie.
5. Wspieranie działań na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych oraz ochrony wód podziemnych i racjonalizacji ich wykorzystania.
6. Wspieranie wdrożenia rozwiązań ograniczających niską emisję oraz zużycie zasobów środowiska i energii w przedsiębiorstwach, gospodarstwach domowych, obiektach i przestrzeni użyteczności publicznej.
8. Wspieranie tworzenia i wdrażania zintegrowanych systemów gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem sieci instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
11. Wsparcie rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy minimalizacji kosztów środowiskowych i krajobrazowych.

3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ wyznaczył cele i kierunki rozwoju. Dla ustaleń projektu Planu istotne są następujące cele i kierunki rozwoju obejmujące analizowane tereny Gminy Ożarowice:

- zasoby wód podziemnych i powierzchniowych:
  - skuteczna ochrona prawna, minimalizacja zużycia i przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód Głównych Zbiorników Wód Podziemnych oraz stref ochronnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych poprzez uregulowanie gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami;
- ochrona powietrza atmosferycznego, ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem elektromagnetycznym:

- redukcja negatywnego oddziaływania na jakość powietrza emisji komunikacyjnej, przemysłowej i komunalnej poprzez wprowadzanie proekologicznych źródeł ciepła, eksploatację instalacji i urządzeń zgodnie z wymogami ochrony środowiska oraz preferowanie wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych.

W związku z powyższym w projekcie Planu przyjęto następujące ustalenia:

W zakresie ochrony środowiska:

W zakresie ochrony środowiska wprowadzono w projekcie planu ogólne zasady wyrażone w postaci:

1) zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej, w tym łączności publicznej, dróg publicznych;
2) dla ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem wprowadzono nakaz hermetyzacji procesów produkcyjnych, co pozwoli na zastosowanie odpowiednich urządzeń filtracyjnych.

W zakresie gospodarki odpadami:

Gospodarka odpadami powinna być prowadzona zgodnie z obowiązującą Ustawą *o odpadach* (Dz.U.2020.0.797) oraz przyjętymi przez Gminę programami.

W zakresie ochrony zasobów wodnych:

Cały analizowany obszar znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 327 Lubliniec-Myszków. Sposób zagospodarowania obszaru powinien uwzględniać następujące zasady ochrony zasobów wodnych tego zbiornika (zapisane w projekcie Planu):

1) wprowadzono nakaz utwardzenia placów, podjazdów i miejsc do parkowania;
2) odprowadzanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, w ramach zlewni, do zbiorczych kolektorów sanitarnych, a następnie do oczyszczalni ścieków;
3) odprowadzanie ścieków deszczowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej;
4) przyjęto także zasadę, iż wody odprowadzane do odbiorników powierzchniowych będą poddane procesowi podczyszczenia.

4. Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. *w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw* wprowadza rygory szczegółowe obowiązujące na obszarze województwa śląskiego. Należą do nich ograniczenia w użytkowaniu do celów grzewczych instalacji (kotły, kominki, piece) wykorzystujące paliwa stałe zawierające węgiel brunatny i jego pochodne, drobnofrakcyjne postacie węgla kamiennego (muł węglowy, miał węglowy) i ich pochodne oraz niedosuszone drewno.

W odniesieniu do tego aktu nie wprowadzono w projekcie planu zapisów szczególnych. Oczywistym jest, iż wszystkie użytkowane systemy grzewcze będą musiały spełniać warunki określone w powyższej uchwale, a także odpowiadać warunkom określanym w przyszłości w przepisach wprowadzanych na szczeblu krajowym. W projekcie planu zwrócono uwagę na możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii do celów gospodarczo-bytowych (tzw. mikroinstalacji).

Przyjęte w projekcie Planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i ustalenia są w pełni zgodne z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska. Proponowane kierunki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zgodne są także z kierunkami zawartymi w *Studium.*

3.5. Przewidywane znaczące oddziaływania na obszar Natura 2000 oraz na środowisko

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 2, lit. e ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

2) określa, analizuje i ocenia:

e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- *różnorodność biologiczną,*
- *ludzi,*
- *zwierzęta,*
- *rośliny,*
- *wodę,*
- *powietrze,*
- *powierzchnię ziemi,*
- *krajobraz,*
- *zasoby naturalne,*
- *zabytki,*
- *dobra materialne*
- *z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy*

Obszar projektowanego planu stanowi swoistą specyfikę co do potencjalnego oddziaływania na środowisko. Wynika to z faktu, iż ok. 40 % powierzchni planu obejmują tereny przeznaczone pod zrealizowane już w większości inwestycje celu

publicznego, którymi są autostrada A1, węzeł Pyrzowice oraz droga ekspresowa S1. Przedsięwzięcia te zaliczają się do przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko i zostały one ocenione w ramach stosownej procedury przeprowadzonej przed rozpoczęciem ich realizacji. Pozostałą część obszaru stanowią tereny przylegające do wyżej wymienionych inwestycji drogowych i przeznaczone głównie pod funkcje związane z działalnością produkcyjno-usługową oraz mieszkaniową, gdzie w zapisach planu zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Część terenu pozostawiono w dotychczasowym użytkowaniu (rolniczym i leśnym).

W obrębie analizowanego terenu ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie znajdują się obszary ochrony Natura 2000 ani żadne inne formy ochrony określone w ustawie *o ochronie przyrody* (Dz.U.2020.0.55). W związku z tym z obszaru objętego projektem planu nie wystąpią żadne oddziaływania na obszary chronione. Stąd analizowane w dalszej części oddziaływania na środowisko będą dotyczyły jedynie zagadnień ogólnych. Zwraca się także uwagę, iż sugerowane w ocenie oddziaływanie nieznaczące na poszczególne elementy środowiska wynika przede wszystkim ze stosunkowo niedużej powierzchni terenu objętego zmianą jego przeznaczenia.

Przewidywane oddziaływania na środowisko sprowadzają się do następujących zagadnień:

W zakresie oddziaływań na różnorodność biologiczną:

Analizowany teren stanowił dotychczas istotny element w kształtowaniu bioróżnorodności obszaru. Był terenem wcześniej intensywnie wykorzystywanym jako teren rolniczy (grunty orne, łąki i pastwiska), w ostatnich latach stanowiący w większości nieużytki porolne przechodzące samorzutną renaturyzację przyrodniczą z wkraczaniem roślinności drzewiastej i krzewiastej, co w efekcie podnosiło walory bioróżnorodności obszaru. W projektowanym przeznaczeniu teren ten w znacznej większości zamierza się przeznaczyć pod zwarty obszar o przeznaczeniu komunikacyjnym i produkcyjno-usługowym, co w konsekwencji wyłączy obszar z szerokiego wykorzystania przyrodniczego obniżając także jego bioróżnorodność naturalną. W stanie nienaruszonym pozostaną jedynie niewielkie fragmenty łąk i powierzchni leśnych w północnej części obszaru objętego planem. W przypadku projektowanego zagospodarowania ustala się wprowadzenie jedynie powierzchni biologicznie czynnych

w obrębie działek budowlanych, co tylko częściowo rekompensuje ich trwałe wyłączenie przyrodnicze.

Wprowadzenie szlaków komunikacyjnych, nowej zwartej zabudowy i infrastruktury produkcyjno-usługowej na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo spowoduje zmniejszenie powierzchni tych terenów i zmiany w charakterze różnorodności biologicznej. Ograniczeniu ulegnie powierzchnia wykorzystywana dotychczas przez zwierzynę polną (zwłaszcza gatunki zwierząt większych). Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia gruntów rolniczo użytkowanych z charakterystyczną dla nich agrocenozą. Zmienią się także warunki bytowania dotychczasowych gatunków fauny.

Reasumując, należy stwierdzić, iż zmiana użytkowania terenów nie pociągnie za sobą likwidacji elementów najbardziej istotnych dla różnorodności biologicznej obszaru. Nie będą likwidowane żadne powierzchnie wodne (stawy, cieki itp.). Zmniejszona zostaną jedynie część powierzchni wilgotnych łąk, terenów leśnych i zadrzewionych. A zatem w zakresie oddziaływań na różnorodność biologiczną **nie wystąpią niekorzystne oddziaływania znaczące**.

W zakresie oddziaływań na ludzi:

Realizacja inwestycji drogowych, zabudowy produkcyjno-usługowej i zabudowy mieszkaniowej na znacznej części obszaru objętego projektem planu spowoduje wzrost ilości źródeł emisji niskiej generowanej przez systemy grzewcze powstających obiektów produkcyjno-usługowych i mieszkaniowych oraz generowanych przez ruch pojazdów na szlakach komunikacyjnych. Ruch pojazdów będzie także powodował wzrost emitowanego hałasu. Oddziaływania te będą miały ograniczony zasięg z uwagi na dobrą dostępność komunikacyjną do głównego układu komunikacyjnego w rejonie (autostrada A1 i droga szybkiego ruchu S1) oraz występowanie wzdłuż autostradowych ciągów komunikacyjnych ekranów dźwiękochłonnych.

Na analizowanym obszarze w związku z projektowanymi zmianami nie wystąpią zagrożenia związane z przekroczeniem norm w zakresie promieniowania elektromagnetycznego. Emitowane pola elektromagnetyczne związane są i w dalszym ciągu będą z przebiegiem linii energetycznych i stacji transformatorowych zasilających obiekty produkcyjno-usługowe.

Projektowane tereny z przeznaczeniem pod zabudowę kubaturową położone są głównie poza terenami dolinnymi, co powoduje, iż nie znajdują się one w zasięgu zagrożenia powodziowego.

Niewielkie stosunkowo deniwelacje terenu, istniejąca budowa geologiczna oraz brak stromych podcięć w rzeźbie terenu sprawiają, iż nie ma na analizowanym obszarze warunków do występowania zagrożeń w postaci ruchów masowych (osuwania się ziemi).

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na ludzi **nie wystąpią niekorzystne oddziaływania znaczące**.

W zakresie oddziaływań na zwierzęta i rośliny:

Jak już wcześniej wskazywano głównym kierunkiem zmian w projektowanym dokumencie jest przeznaczenie terenów rolniczych pod inwestycje drogowe, zabudowę produkcyjno-usługową i mieszkaniową. Taka zmiana funkcji terenu wpływa na zmiany składu gatunkowego flory i fauny. Zbiorowiska roślinne charakterystyczne dla pól uprawnych (agrocenozy) i łąk zostaną zastąpione przez gatunki ruderalne i synantropijne. Głównie będą to gatunki obce. Zmniejszeniu ulegnie także powierzchnia bytowania zwierzyny polnej, która w tym obszarze ma znaczne możliwości penetracji z uwagi na położenie analizowanego terenu wśród większego obszaru terenów otwartych.

Z gatunków chronionych występują także liczne gatunki awifauny charakterystyczne dla pól uprawnych, których zasięg ulegnie ograniczeniu na korzyść gatunków związanych z terenami zabudowanymi.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na rośliny i zwierzęta **nie wystąpią oddziaływania znaczące**.

W zakresie oddziaływań na wodę:

Dla ochrony wód podziemnych i powierzchniowych w ustaleniach planu wprowadzono zakaz zrzucania ścieków do wód powierzchniowych i gruntu – ścieki docelowo kierowane będą do oczyszczalni komunalnej. Ograniczeniu zanieczyszczeń służą także odpowiednie zapisy w projekcie planu dotyczące zasad gospodarki odpadami, w tym zakaz składowania wszelkiego rodzaju odpadów.

Należy także zaznaczyć, iż zmiana użytkowania analizowanego terenu nie będzie w żaden sposób wpływać na zmianę stosunków wodnych w ciekach (rowach) przepływających przez analizowany obszar. Cieki zachowają dotychczasową ciągłość

hydrograficzną. W wyniku realizacji przedsięwzięć związanych z układem komunikacyjnym, zabudową kubaturową, placami i magazynami składowymi ograniczeniu ulegnie jedynie wielkość powierzchni chłonnych dla wód opadowych.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na wodę **nie wystąpią niekorzystne oddziaływania znaczące**.

W zakresie oddziaływań na powietrze:

Nie przewiduje się znaczącego wzrostu zanieczyszczeń gazowo-pyłowych spowodowanego zmianą przeznaczenia terenu. Dla ograniczenia ewentualnych oddziaływań niekorzystnych w projekcie planu sugeruje się wprowadzenie hermetyzacji procesów produkcyjnych.

Jednym z ważniejszych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza jest emisja już występująca w strefie węzła autostradowego Pyrzowice, gdzie następuje wyhamowywanie pojazdów przed węzłem i ponowne ich przyspieszanie po zmianie trasy. Dotyczy to zwłaszcza transportu ciężarowego.

Także w związku z potencjalnie większym ruchem pojazdów w obrębie nowej zabudowy notowane będą wyższe wartości zanieczyszczeń. Projektowane dogęszczenie zabudowy spowoduje wzrost ilości źródeł emisji niskiej. Źródłami tej emisji będą obiekty produkcyjno-usługowe, zaopatrzone w indywidualne źródła ciepła z możliwością zastosowania systemów centralnego ogrzewania. Nie można wykluczyć także możliwości zastosowania energii ze źródeł odnawialnych.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na powietrze **nie wystąpią oddziaływania znaczące**.

W zakresie oddziaływań na powierzchnię ziemi:

W przypadku analizowanego obszaru z uwagi na występujące niewielkie nachylenia powierzchni na terenach o przeznaczeniu produkcyjno-usługowym nie zachodzi konieczność przeprowadzania znacznych prac ziemnych związanych z planowanymi inwestycjami. Tereny te wyznaczono głównie w obniżeniach i na obszarach spłaszczonych, na których zachodzić może konieczność wzmocnienia podłoża. W każdym przypadku jednak należy do niwelacji stosować materiał odpadowy dopuszczony do tego celu właściwymi przepisami. Nie mogą być używane odpady zaliczane do kategorii odpadów niebezpiecznych (Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. *w sprawie katalogu odpadów* - Dz.U.2020.0.10).

Z kolei na bardziej nachylonych terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe sytuacja w zakresie niwelacji terenu będzie zróżnicowana z uwagi na niewielkie powierzchnie działek budowlanych. Decyzja o zakresie niwelacji będzie należała do właścicieli działek i sposobu urządzania powierzchni budowlanej.

Wskazane jest, aby przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego zdjąć najbardziej wartościową wierzchnią biologicznie czynną warstwę gleby i powtórnie ją wykorzystać przy urządzaniu powierzchni. W żadnym przypadku nie powinna ona zostać zasypana lub zniszczona.

W celu zminimalizowania skutków przekształceń w ustaleniach projektu planu zawarto zapisy nakazujące pozostawienie określonej części działek jako powierzchni biologicznie czynnych.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na powierzchnię ziemi **nie wystąpią negatywne oddziaływania znaczące**.

W zakresie oddziaływań na krajobraz:

Proponowane ustalenia spowodują zasadnicze zmiany w krajobrazie; w krajobrazie otwartym rolniczym pojawią się obiekty przemysłowo-usługowe i rozległe place składowe. Na zboczach wzniesień przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe pojawią się zwarte sektory zabudowy mieszkaniowej. Najbardziej widocznym elementem w krajobrazie stały się zrealizowane już szlaki autostradowe z towarzyszącymi im ekranami dźwiękochłonnymi, które mają charakter dominant krajobrazowych z uwagi na rozległość zajmowanej powierzchni. Nie przewiduje się jednakże realizacji w analizowanym obszarze obiektów wysokościowych o charakterze dominant krajobrazowych, co wynika z bliskiego sąsiedztwa lotniska.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na krajobraz **nie wystąpią negatywne oddziaływania znaczące.**

W zakresie oddziaływań na zasoby naturalne:

Na obszarze objętym projektem planu nie występują żadne udokumentowane zasoby kopalin.

Z kolei występująca jeszcze powierzchnia gleb naturalnych zostanie znacznie zmniejszona poprzez jej zabudowę. W obrębie nowych terenów budowlanych proponuje się pozostawienie jedynie powierzchni gleb w postaci powierzchni biologicznie czynnych.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na zasoby naturalne **nie wystąpią niekorzystne oddziaływania znaczące**.

W zakresie oddziaływań na zabytki:

Na analizowanym terenie występują zidentyfikowane obiekty o wartościach zabytkowych chronione prawem miejscowym, w tym ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków dla Gminy Ożarowice (drewniany budynek mieszkalny wraz z zabudową gospodarczą, kapliczka, krzyż przydrożny oraz pomnik z wmurowaną tablicą pamięci). Wszystkie obiekty występują wśród istniejącej zabudowy wiejskiej w Celinach. Dla wszystkich obiektów ustalono szczegółowe zasady ochrony. Na analizowanym obszarze nie występują stanowiska archeologiczne.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na zabytki **nie wystąpią oddziaływania znaczące**.

W zakresie oddziaływań na dobra materialne:

Na analizowanym terenie nie występują żadne obiekty zaliczane do dóbr materialnych, na które mogłaby oddziaływać zmiana przeznaczenia terenu.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w zakresie oddziaływań na dobra materialne **nie wystąpią negatywne oddziaływania znaczące**.

Z uwagi na to, iż obszar objęty projektem planu obejmuje tereny od dawna przekształcone antropogenicznie (tereny rolnicze) nie występują w nim chronione siedliska przyrodnicze. Zatem projektowana zmiana w stosunku do obecnego użytkowania będzie miała znikomy wpływ na elementy chronione przyrody ożywionej. Oddziaływania te wynikające z:

a) istnienia przedsięwzięcia,

b) wykorzystywania zasobów środowiska,

c) emisji,

będą następujące w zakresie:

1) oddziaływań **bezpośrednich** – *projektowana zmiana kierunku zagospodarowania bezpośrednio wpłynie na zmianę warunków siedliskowych flory i fauny w rejonie przeznaczonym pod rozwój zabudowy kubaturowej i szlaków komunikacyjnych*;
2) oddziaływań **pośrednich** – *nie przewiduje się*;
3) oddziaływań **wtórnych** – *nie przewiduje się*;

4) oddziaływań **skumulowanych** – *nie przewiduje się*;
5) oddziaływań **krótkoterminowych** – *nie przewiduje się*;
6) oddziaływań **średnioterminowych** – *nie przewiduje się*;
7) oddziaływań **długoterminowych** – *nie przewiduje się*;
8) oddziaływań **stałych** – *nie przewiduje się*;
9) oddziaływań **chwilowych** – *nie przewiduje się*.

Ocenę potencjalnych zagrożeń dla środowiska powstałych w wyniku realizacji Planu należy rozpatrywać w dwóch aspektach. Pierwszy, to negatywne skutki oddziaływania zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na środowisko, drugi natomiast, to właściwości środowiska i ich potencjalnie negatywny wpływ na przyjęte w planie rozwiązania w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru.

Nie przewiduje się wzrostu zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi spowodowanego zmianą zagospodarowania terenu z uwagi na relatywnie niewielką skalę zmian.

Przedstawiony projekt planu nie zawiera rozwiązań, które mogą stanowić źródło konfliktu z potrzebami ochrony środowiska, zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi. Istotnym jest także fakt, iż w projekcie planu wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko poza inwestycjami celu publicznego).

4. ROZWIĄZANIA OCHRONNE PRZYJĘTE W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE ORAZ ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

4.1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 3, lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

3) przedstawia:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Przedmiotowy obszar obejmuje powierzchnię ok. 145,3 ha, którą w ok. 40 % obejmują tereny przeznaczone pod zrealizowane już w większości inwestycje celu publicznego, którymi są autostrada A1, węzeł Pyrzowice oraz droga ekspresowa S1. Przedsięwzięcia te zaliczają się do przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko i zostały one ocenione w ramach stosownej procedury przeprowadzonej przed rozpoczęciem ich realizacji. Pozostałą część obszaru stanowią tereny przylegające do wyżej wymienionych inwestycji drogowych i przeznaczone głównie pod funkcje związane z działalnością produkcyjno-usługową oraz mieszkaniową, gdzie w zapisach planu zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Część terenu pozostawiono w dotychczasowym użytkowaniu (rolniczym i leśnym).prawie w całości jest przeznaczona pod działalność produkcyjno-usługową. Na powierzchni objętej projektem planu nie występują obiekty i obszary przyrodniczo cenne (w tym także obszary Natura 2000). Analizowany obszar nie znajduje się także w sąsiedztwie przyrodniczych obszarów chronionych. Stąd nie ma potrzeby stosowania w aspekcie oddziaływań na takie obszary rozwiązań

zapobiegawczych, ograniczających, kompensacji przyrodniczej lub rozwiązań alternatywnych. Dla przeciwdziałania negatywnym skutkom potencjalnych oddziaływań zmiany zagospodarowania przestrzennego na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego przewidziano w ustaleniach projektu Planu:

a) <u>w zakresie ochrony powietrza i klimatu</u>

Przewiduje się możliwość stosowania do ogrzewania pomieszczeń ciepła z indywidualnych systemów grzewczych. Ponadto ograniczenia w zużyciu energii cieplnej na analizowanym obszarze wynikają z obowiązujących przepisów w tym zakresie, takich jak: współczynnik przenikalności ciepła, stosowanie materiałów termoizolacyjnych w budownictwie itp.

W ustaleniach projektu Planu zapisano możliwość stosowania indywidualnych systemów grzewczych. Nie można wykluczyć też możliwości stosowania innych proekologicznych systemów grzewczych, np. wykorzystujących źródła energii odnawialnej. Dobrym rozwiązaniem byłoby także wprowadzenie w przyszłości ogrzewania zbiorowego opartego na centralnej kotłowni. Ograniczeniom emisji niskiej służą także budowane w nowoczesnych technologiach obiekty produkcyjno-usługowe z wykorzystaniem materiałów budowlanych o lepszych parametrach termoizolacyjnych, które znacząco zmniejszają zapotrzebowanie na energię cieplną.

b) <u>w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb</u>

Zmiana przeznaczenia zwykle wiąże się z przeprowadzaniem prac niwelacyjnych, w trakcie których dochodzi do naruszenia wykształconych struktur glebowych i uszczelnienia tej powierzchni w przypadku jej utwardzania. Do niwelacji terenu nie należy używać odpadów niebezpiecznych. W celu zminimalizowania skutków przekształceń w ustaleniach projektu planu zawarto zapisy nakazujące pozostawienie określonych części powierzchni działek jako powierzchni biologicznie czynnych, a więc zakazuje się całkowitego zabudowywania powierzchni.

c) <u>w zakresie ochrony złóż kopalin</u>

W obrębie analizowanego obszaru nie występują aktualnie udokumentowane złoża kopalin zarejestrowane w Krajowym Bilansie Zasobów (dane z 2018 r.).

d) <u>w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych</u>

Dla ochrony wód podziemnych i powierzchniowych w ustaleniach projektu planu wprowadzono zakaz zrzucania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gruntu. Ścieki docelowo kierowane będą do oczyszczalni komunalnej. Wszystkie ścieki odprowadzane do wód powierzchniowych muszą spełniać warunki określone przez właściwe normy i dysponentów sieci kanalizacyjnych i sieci wód powierzchniowych.

e) <u>w aspekcie ochrony świata zwierzęcego i roślinnego</u>

Realizacja zmian nastąpi na stosunkowo niedużej powierzchni, na obszarze stanowiącym tereny rolnicze. W związku z brakiem na analizowanym obszarze cennych siedlisk przyrodniczych nie ma potrzeby stosowania rozwiązań szczególnych.

f) <u>w aspekcie ochrony ekosystemów i krajobrazu</u>

W przypadku zmiany sposobu użytkowania obszar zostanie częściowo trwale zabudowany i zmieni się jego fizjonomia, krajobraz rolniczy zostanie przekształcony w tereny niskiej zabudowy produkcyjno-usługowej i mieszkaniowej. Najbardziej widocznym elementem krajobrazu z uwagi na rozległą powierzchnię będzie powierzchnia autostrady A1 z węzłem Pyrzowice łączącym autostradę z drogą ekspresową S1. Na analizowanym obszarze nie przewiduje się realizacji obiektów o charakterze wysokościowych dominant krajobrazowych z uwagi na bliskość lotniska.

W trakcie sporządzania projektu Planu równocześnie sporządzano Prognozę oddziaływania projektu Planu na środowisko. Stąd przedstawione w projekcie Planu rozwiązania stanowią rozwiązania najbardziej optymalne w danej sytuacji. Rozwiązania te uwzględniają zarówno potrzeby lokalnej społeczności, jak i potrzeby ochrony środowiska.

Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze wykazuje, iż zapisy planu uwzględniają zasadę ekorozwoju.

4.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 3, lit. b ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

3) przedstawia:

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Z uwagi na to, iż analizowany obszar:

1) nie znajduje się w obrębie obszaru chronionego Natura 2000,

2) nie sąsiaduje bezpośrednio z obszarem chronionym Natura 2000,

3) nie ma żadnej możliwości oddziaływania na obszar chroniony Natura 2000,

nie rozpatrywano rozwiązań alternatywnych.

5. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 1, lit. b ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Opracowanie wykonano na podstawie szczegółowej analizy dostępnych materiałów archiwalnych i badań terenowych. Dla oceny zmian przestrzennych w krajobrazie wykorzystano kolorowe zdjęcia satelitarne wysokiej rozdzielczości zawarte na stronach internetowych (Geoportal). Dane z tych zdjęć zostały pozyskane metodami fotointerpretacyjnymi i porównane z podobnymi danymi uzyskanymi ze starszych map topograficznych. Metoda ta pozwoliła na określenie dynamiki i kierunków zmian zachodzących w środowisku i zagospodarowaniu przestrzennym obszaru Gminy. Pomocne także były mapy tematyczne oraz opracowania studialne dotyczące analizowanego obszaru.

W załączeniu do Prognozy przedstawiono elementy środowiska przyrodniczego warunkujące kierunki zagospodarowania przestrzennego wynikające z opracowania ekofizjograficznego (zał. 1).

6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 1, lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Z uwagi na niewielki obszar objęty projektem planu oraz jednokierunkowy model projektowanych zmian, nie ma potrzeby przeprowadzania monitoringu i odrębnej analizy skutków realizacji projektowanego planu na środowisko w trakcie jego realizacji. Tym bardziej, że projektowana zmiana w żaden sposób nie będzie wpływać na obszary Natura 2000.

Zupełnie wystarczający jest w tym zakresie systematycznie rozbudowywany monitoring państwowy prowadzony przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i inne służby państwowe.

Należy wreszcie zauważyć, iż także art. 32 ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U.2020.0.293) wprowadza wymóg prowadzenia monitoringu realizacji postanowień planu, w tym także zapisów odnoszących się do elementów środowiskowych. Ocena taka przeprowadzana jest przynajmniej raz w okresie kadencji wójta gminy.

7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 1, lit. d ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Analizowany obszar znajduje się w odległości ok. 70 km od granicy Państwa. Stąd nie ma możliwości bezpośredniego oddziaływania transgranicznego na środowisko. Nie sprzyjają takiemu oddziaływaniu także istniejące powiązania elementów środowiska, takie jak kierunki spływu wód lub napływu powietrza.

8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, pkt 2, ust. 1, lit. e ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283):

Art. 51.

2. Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Opracowywana prognoza odnosi się do projektu planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar ok. 145,3 ha położony w południowej części Gminy Ożarowice (sołectwo Ożarowice).

Przedstawiony projekt planu spowoduje zupełne przekształcenie otwartego terenu z użytkowania rolniczego na teren użytkowania produkcyjno-usługowego i mieszkaniowego z elementami właściwej zabudowy i infrastruktury. Istotnym elementem nowego zagospodarowania jest zajmujący ok. 40 % powierzchni objętej projektem planu kompleks autostradowy, na który składają się odcinek autostrady A1, węzeł Pyrzowice i końcowy odcinek drogi ekspresowej S1. W wyniku realizacji zapisów planu nastąpi (w znacznej mierze już nastąpiła) istotna zmiana krajobrazu rolniczego w krajobraz wielkopowierzchniowej infrastruktury komunikacyjnej z przylegającym krajobrazem przemysłowo-składowym i mieszkaniowym. W dotychczasowym użytkowaniu pozostaną niewielkie obszary nisko położonych łąk, terenów rolnych z niewielką powierzchnią lasu i zadrzewień.

Przedsięwzięciem najbardziej oddziałującym na środowisko jest budowa szlaków komunikacyjnych, które należą do inwestycji celu publicznego i jako takie zgodnie z zapisami planu mogą być realizowane. Na pozostałym obszarze (tereny produkcyjno-usługowe i mieszkaniowe) obowiązuje zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Ocenę potencjalnych zagrożeń dla środowiska powstałych w wyniku realizacji projektu planu należy rozpatrywać w dwóch aspektach. Pierwszy, to negatywne skutki oddziaływania zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na środowisko, drugi

natomiast, to właściwości środowiska i ich potencjalnie negatywny wpływ na przyjęte w projekcie rozwiązania w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru.

Nie przewiduje się wzrostu zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi spowodowanego zmianą zagospodarowania terenu. Dla ochrony zdrowia ludzi wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Przedstawiony projekt planu nie zawiera rozwiązań, które mogą stanowić źródło konfliktu z potrzebami ochrony środowiska, zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi lub stanowią niekorzystne z punktu widzenia inwestycji uwarunkowania ekofizjograficzne.

Analizowany obszar znajduje się w odległości ok. 70 km od granicy Państwa. Stąd nie ma możliwości bezpośredniego oddziaływania transgranicznego na środowisko.

Należy tu zaznaczyć, iż analizowany obszar nie znajduje się w obrębie i nie sąsiaduje bezpośrednio z obszarem objętym ochroną ani proponowanym do ochrony w formie Natura 2000. Nie jest także objęty żadną inną formą ochrony przyrody. Na analizowanym obszarze nie zidentyfikowano dotychczas chronionych prawnie gatunków flory.

Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze wykazuje, iż zapisy projektu planu uwzględniają zasadę ekorozwoju. Objęcie zmianą zagospodarowania istniejących otwartych terenów rolniczych spowoduje zupełną przebudowę istniejącego krajobrazu. Nieduży stosunkowo obszar objęty zmianą planu powoduje, iż wprowadzane zmiany będą miały niewielkie oddziaływanie na środowisko w szerszym kontekście.

W ustaleniach planu zawarto możliwe ograniczenia szkodliwego oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektowanego planu.

SUPLEMENT
DO PROGNOZY ODZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO SOŁECTWA CELINY W JEGO GRANICACH ADMINISTRACYJNYCH (GMINA OŻAROWICE)

W piśmie z dnia 6 sierpnia 2020 r. nr WOOŚ.410.244.2020.PB.2 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach opiniując negatywnie przedłożony projekt planu wraz z prognozą zwrócił uwagę na kwestię przejść dla zwierząt pod autostradą A1 i drogą ekspresową S1 stwierdzając, iż „jak wynika z danych będących w posiadaniu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach – w rejonie węzła Pyrzowice zlokalizowane są przejścia dla zwierząt. Przyszłe przeznaczenie i zagospodarowanie terenów bezpośrednio sąsiadujących powinno zatem uwzględniać zachowanie prawidłowego funkcjonowania tych elementów infrastruktury (by nie doprowadzić do zniweczenia celu w jakim zostały zaprojektowane i wybudowane w tym miejscu). Przedłożona prognoza nie rozwija tego tematu, podsumowując ostatecznie, iż „*w zakresie oddziaływań na różnorodność biologiczną nie wystąpią niekorzystne oddziaływania znaczące*”. W związku z powyższym, zasadnym jest przeprowadzenie przez organ odpowiedzialny za sporządzenie dokumentacji planistycznej oraz autorów prognozy, ponownej analizy ustaleń planu pod kątem zachowania funkcjonalności przedmiotowych przejść dla zwierząt oraz w zależności od poczynionych ustaleń (scharakteryzowanych szczegółowo w prognozie) – ewentualne skorygowanie projektu planu lub wprowadzenie dodatkowych rozwiązań mających na celu zachowanie drożności i właściwego wykorzystania ww. elementów infrastruktury.”

W związku z powyższym należy zauważyć, iż w obszarze objętym projektem planu nie występują żadne przejścia dla zwierząt pod autostradą A1 i drogą S1. Najbliższe takie przejścia znajdują się (rys. 1):

a) pod autostradą A1 w odległości ok. 32 m od południowej granicy Gminy i opracowania. Przejście to zlokalizowane jest poza terenami przewidzianymi pod zabudowę i umożliwia migrację zwierząt na kierunku wschód-zachód w obrębie terenów otwartych będących w użytkowaniu rolniczym;
b) pod autostradą A1 w odległości ok. 390 m od północnej granicy opracowania. Przejście to umożliwia penetrację terenów przylegających do autostrady od

strony wschodniej. Większość tych terenów położonych w sołectwie Pyrzowice przewidzianych jest do zabudowy;

c) pod drogą S1 w odległości ok. 435 m od wschodniej granicy opracowania. Przejście to umożliwia łączność między terenami położonymi na północ i południe od drogi S1. Tereny Pyrzowic położone na północ od drogi S1 przewidziane są do zainwestowania (zabudowy), natomiast tereny leżące na południe są obecnie otwartymi terenami użytkowania rolniczego.

Jak wynika z powyższego, jedynie przejście wymienione w pkt 1 ma większe znaczenie dla migracji zwierząt. Znaczenie tego przejścia nie ulegnie zmianie w wyniku realizacji projektowanego planu. Możliwa także będzie penetracja przez zwierzęta terenów położonych na południo-zachód od wsi Celiny wzdłuż autostrady, co spowoduje, że teren ten nie będzie stanowił odciętej enklawy.

Natomiast przejścia wymienione w punkcie 2 i 3 nie mają dla analizowanego obszaru większego znaczenia z uwagi na swoje znaczne oddalenie. Rola ich w miarę zagospodarowywania terenu zgodnie z planem będzie umożliwiała wędrówki zwierząt wzdłuż autostrady A1 i drogi S1. W ten sposób nie zostanie odcięty teren położony na północo-wschód od węzła Pyrzowice.

Pozostaje jeszcze kwestia przepustów umożliwiających przepływ wody zlokalizowanych w obrębie węzła Pyrzowice. Przepusty te także umożliwiają migrację małych gatunków zwierząt.

Należy tu jeszcze zwrócić uwagę, że rejon węzła Pyrzowice, zwłaszcza jego część północno-wschodnia, jest już silnie zainwestowana w związku z rozbudową MPL. W związku z tym nie jest możliwe tworzenie w tym rejonie szlaków migracyjnych o znaczeniu wyższym niż lokalne. Dążyć jedynie należy do unikania tworzenia enklaw (z bytującą zwierzyną) odciętych od większych powierzchni otwartych. Przedmiotowy projekt planu wychodzi temu naprzeciw pozostawiając znaczne powierzchnie w użytkowaniu rolniczym (**R, RZ**) w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych.

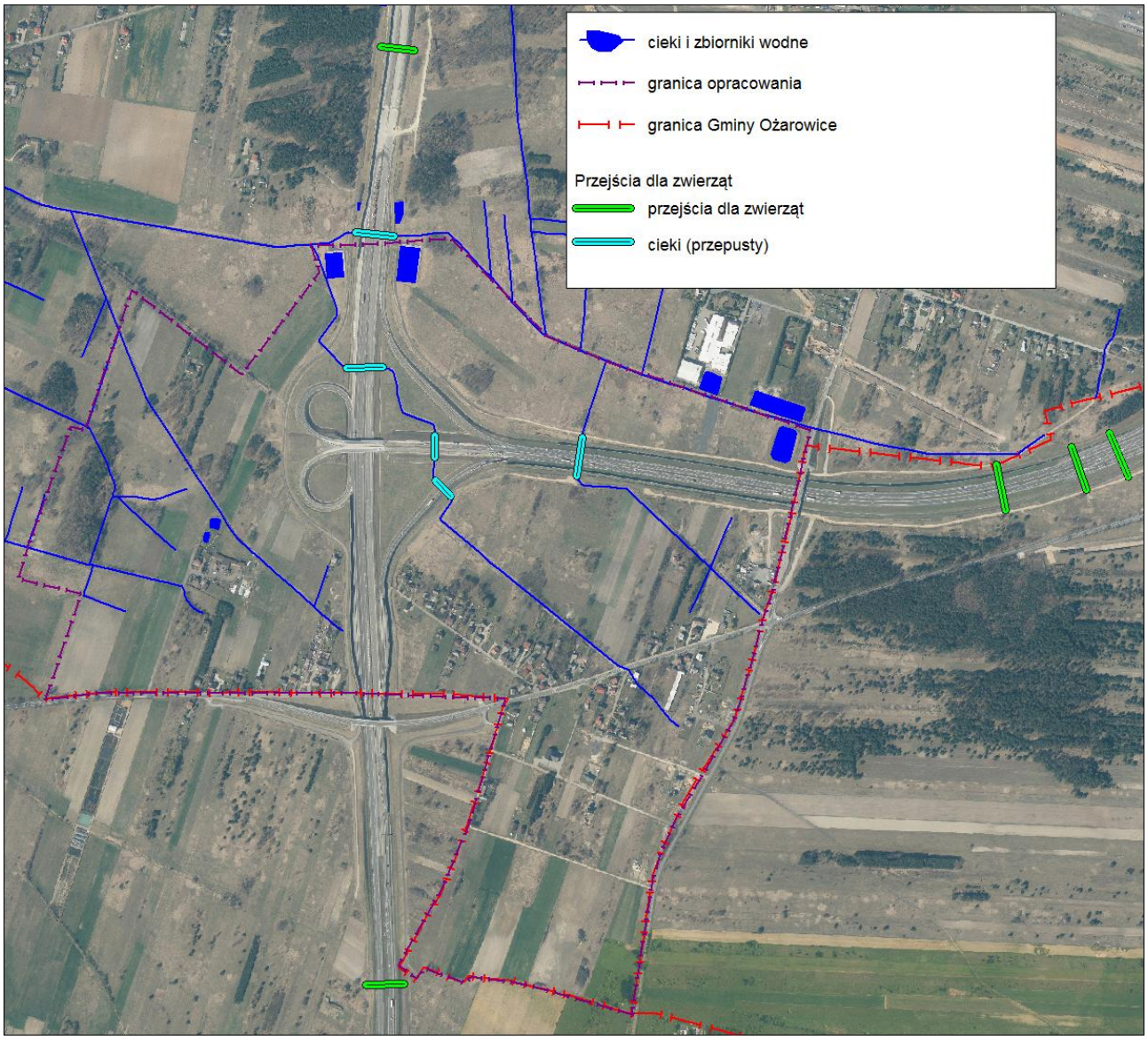

Rys. 1. Lokalizacja przejść dla zwierząt i przepustów pod autostradą A1 i drogą ekspresową S1 w rejonie węzła Pyrzowice.

9. MATERIAŁY ARCHIWALNE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W opracowaniu wykorzystano następujące materiały archiwalne:

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 2001: Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50 000 ark. M-34-51-C Siewierz. GGK, Warszawa.

Bartkowski T., 1980: Wydzielenie jednostek przestrzennych bilansu przepływu materii i energii na powierzchni czynnej (zmodyfikowany „projekt" M. Klugego i J. Paszyńskiego. Materiały konferencji „Zasady kształtowania podmiejskich obszarów rekreacyjnych", Poznań 7-8 XII 1979, Monografie, Podręczniki, Skrypty AWF w Poznaniu.

Baza danych GIS mapy hydrogeologicznej Polski 1:50 000. Pierwszy poziom wodonośny – jakość wód. Ark. 911 Wojkowice. J. Kempa, A. Winckiewicz. PIG-PIB & MS, Warszawa 2010.

Baza danych GIS mapy hydrogeologicznej Polski 1:50 000. Pierwszy poziom wodonośny – wrażliwość na zanieczyszczenia. Ark. 911 Wojkowice. J. Kempa, A. Winckiewicz. PIG-PIB & MS, Warszawa 2010.

Baza danych GIS mapy hydrogeologicznej Polski 1:50 000. Pierwszy poziom wodonośny – występowanie i hydrodynamika. Ark. 911 Wojkowice. M. Górnik. PIG & MS, Warszawa 2005.

Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce – stan na 31.12.2018 r. Ministerstwo Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny PIB, Warszawa 2019.

Bogdanowicz E., Stachý J., 1998: Maksymalne opady deszczu w Polsce. Charakterystyki projektowe. Materiały Badawcze, seria: Hydrologia i Oceanologia, t. 23, IMiGW, Warszawa.

Bula R., Wieland Z., 2007: Opracowanie ekofizjograficzne do projektu zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie zaktualizowania i uszczegółowienia zapisów dotyczących przyjętego zadania o znaczeniu ponadlokalnym pn. „Rozbudowa MPL 'Katowice' w Pyrzowicach". Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.

Bystrzanowski Ł., Kubiczek K., Zastrzeżyńska J., Jaruszowiec M., 2016: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ożarowice na lata 2016-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024. Ekoscan Innowacja i Rozwój Sp. z o.o., Świerklaniec.

Gilewska S, 1972: Wyżyny Śląsko-Małopolskie. (w:) Geomorfologia Polski, t. I, M. Klimaszewski (red.), PWN, Warszawa.

Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny, Warszawa.

Herczek A. (red.), 1998: Waloryzacja przyrodnicza północno-środkowej części województwa katowickiego. Opracowanie wykonane na zlecenie Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

Jankowski A.T., Wach J., 1987: Komentarz do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50 000, ark. 521.4 Tarnowskie Góry, KGF UŚ Sosnowiec, GUGiK, Warszawa.

Klasyfikacja stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych województwa śląskiego za 2017 rok. WIOŚ, Katowice, 2018.

Kondracki J., 2000: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.

Langhamer L., 1990: Warunki przyrodnicze produkcji rolnej – woj. katowickie. IUNiG, Puławy.

Lis J., Pasieczna A. Atlas geochemiczny Górnego Śląska w skali 1 : 200 000. PIG, Warszawa, 1995.

Mapa geologiczno-gospodarcza Polski, 1:50 000, ark. 911 Wojkowice, PIG-MOŚZNiL, Warszawa, 1997.

Mapa geośrodowiskowa Polski (A), 1:50 000, ark. 911 Wojkowice. L. Jochemczyk, PIG i MŚ, Warszawa, 2003.

Mapa geośrodowiskowa Polski (B), 1:50 000, ark. 911 Wojkowice. M. Gałka, W. Krieger, J. Lis, A. Pasieczna, R. Strzelecki, K. Strzemińska, PIG i MŚ, Warszawa, 2004.

Mapa geośrodowiskowa Polski (II) (A), 1:50 000, ark. 911 Wojkowice. B. Ptak, R. Formowicz, PIG-PIB, Warszawa, 2014.

Mapa geośrodowiskowa Polski (II) (B), 1:50 000, ark. 911 Wojkowice. S. Wilk, M. Gałka, PIG-PIB, Warszawa, 2014.

Mapa glebowo-rolnicza Gminy Tąpkowice, 1:5 000, 1976.

Mapa hydrogeologiczna Polski, 1:50 000, ark. 911 Wojkowice. J. Wagner, A. Chmura, A. Siemiński, PIG Warszawa, 1997.

Mapa hydrograficzna, 1:50 000, ark. Siewierz M-34-51-C, GGK, Warszawa, 2001.

Matuszkiewicz J.M., 2008: Potencjal natural vegetation of Poland (Potencjalna roślinność naturalna Polski). IGiPZ PAN, Warszawa.

Mikołajków J., Sadurski A., (red.), 2017: Informator PSH. Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce. PIG-PIB, Warszawa.

Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski, 1:50 000, ark. 911 Wojkowice. L. Jochemczyk, A. Krzanowska, J. Lis, K. Olszewska, A. Pasieczna, S. Wołkowicz, R. Strzelecki, M. Gałka, K. Strzemińska, W. Krieger, MŚ i PIG, Warszawa, 2004.

Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski (II), 1:50 000, województwo śląskie. M. Sikorska-Maykowska (red.), PIG-PIB, Warszawa, 2014.

Objaśnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski 1:50 000. Ark. Wojkowice M34-51C, S. Wilanowski, M. Żaba, PIG-PIB Warszawa 2016.

Parusel J.B., Kościelny H., Kokoszka K., Kmiecik P., Absalon D., 2005: Opracowanie projektu strefy ochrony ornitologicznej Międzynarodowego portu Lotniczego 'Katowice' w Pyrzowicach.

Paszyński J., 1980: Metody sporządzania map topoklimatycznych. Prace IGiPZ PAN, Warszawa.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły zatwierdzony przez Radę Ministrów 18 października 2016 r. Warszawa 2016.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjęty uchwałą nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29.08.2016 r. Zarząd Województwa Śląskiego, Katowice, 2016.

Podsumowanie realizacji Programów ochrony powietrza w województwie śląskim przygotowane w ramach Programu ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji. ATMOTERM S.A., Katowice, 2017.

Przeglądowa Mapa Geologiczna Polski, 1:200 000, ark. Kraków, ark. 911 Koziegłowy, PIG Warszawa 1978.

Raport o stanie środowiska w województwie śląskim w 2018 roku. WIOŚ Katowice 2019.

Regionalny program operacyjny województwa śląskiego na lata 2014-2020. Szczegółowy opis osi priorytetowych. Zarząd Województwa Śląskiego, Katowice, 2015.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2018 rok. GIOŚ RWMŚ w Katowicach, Katowice, 2019.

Romańczyk M., Bula R., Wrońska A., Wieland Z., Beuch Sz., 2015: Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Zagospodarowania Przestrzennego

Województwa Śląskiego, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.

Romańczyk M., Bula R., Wrońska A., Wieland Z., Parusel J., Sokół K., Miszta A., Beuch Sz., 2015: Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.

Sołtysik E., 2001: Projekt strefy ochronnej ujęcia wody ze zbiornika Kozłowa Góra. HYDROPROJEKT Warszawa, GPW Katowice.

Strategia rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2020+", Katowice, 2013.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013.

Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1:50 000, ark. M34-51C, 911 Wojkowice, oprac. S. Biernat (1955), IG Warszawa, 1957.

Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. *w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*. Katowice 2017.

Wach J., Machowski R., Wach M., Czachórski J., 2018: Warunki ekofizjograficzne Gminy Ożarowice. PU Geograf, Dąbrowa Górnicza.

Zdjęcia satelitarne i dane geoprzestrzenne za www.geoportal.gov.pl.

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ożarowice. 2014 – uchwalone w 2016 r.

Całość została uzupełniona informacjami i wywiadami uzyskanymi w czasie obserwacji terenowych przeprowadzonych dla potrzeb prognozy. W opracowaniu wykorzystano także informacje zawarte na oficjalnych stronach internetowych instytucji prowadzących monitoring środowiska w województwie śląskim.

10. PODSTAWOWE AKTY PRAWNE WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU

USTAWY

Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.470.

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.713.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – *Prawo budowlane* – tekst jednolity Dz.U.2019.0.1186 z późn. zm.

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* – tekst jednolity Dz.U.2017.0.1161.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* – tekst jednolity Dz.U.2019.0.2010.

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.833.

Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. *o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest* – tekst jednolity Dz.U.2017.0.2119.

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.65.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* – tekst jednolity Dz.U.2019.0.1396 z późn. zm.

Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. – *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* – tekst jednolity Dz.U.2019.0.1437.

Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – *Prawo lotnicze* – tekst jednolity Dz.U.2019.0.1580 z późn. zm.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.293.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.282.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.55.

Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* – tekst jednolity Dz.U.2019.0.1862.

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.283.

Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* – tekst jednolity Dz.U.2019.0.2410.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* – tekst jednolity Dz.U.2019.0.868 z późn. zm.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.797.

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. – *o odnawialnych źródłach energii* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.261.

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – *Prawo wodne* – tekst jednolity Dz.U.2020.0.310.

ROZPORZĄDZENIA

Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie* – tekst jednolity Dz.U.2016.0.124 z późn. zm.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* – tekst jednolity Dz.U.2019.0.1065.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. *w sprawie opracowań ekofizjograficznych* – Dz.U.2002.155.1298.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. *w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego* – Dz.U.2003.164.1587.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2005 r. *w sprawie rodzajów i warunków stosowania środków, jakie mogą być używane na drogach publicznych oraz ulicach i placach* - Dz.U.2005.230.1960.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* – tekst jednolity Dz.U.2014.0.112.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. *w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* – Dz.U.2007.221.1645.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. *w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* – tekst jednolity Dz.U.2014.0.1713.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. *w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* - Dz.U.2011.25.133 z późn. zm.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. *w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza* - Dz.U.2012.0.914.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* – Dz.U.2014.0.1408.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* – Dz.U.2014.0.1409.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły* – Dz.U.2016.0.1841.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* – Dz.U.2016.0.1911.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* - Dz.U.2016.0.2183 z późn. zm.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2017 r. *w sprawie sposobu ustalenia i ewidencjonowania przebiegu granic obszarów dorzeczy, regionów wodnych oraz zlewni* – Dz.U.2017.0.2505.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. *w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych* - Dz.U.2019.0.1159.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* – Dz.U.2019.0.1839.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 9 października 2019 r. *w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych* – Dz.U.2019.0.2147.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. *w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych* – Dz.U.2019.0.2148.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. *w sprawie sposobu klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* - Dz.U.2019.0.2149.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* – Dz.U.2019.0.2448.

Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. *w sprawie katalogu odpadów* - Dz.U.2020.0.10.

Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. *w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* – Dz.U.2020.0.258.

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWE „GEOGRAF"
Wach Jerzy
41-303 Dąbrowa Górnicza, Al. Józefa Piłsudskiego 30/34
tel. 785 91 79 69
e-mail: geograf10@poczta.onet.pl
REGON 273174990 NIP 629-140-97-47

Dąbrowa Górnicza, 05.06.2020 r.

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.0.283).

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadom odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Wach Jerzy

Adres do korespondencji: PU GEOGRAF, Brudzowice, ul. Cisowa 20, 42-470 SIEWIERZ
PKO BP S.A. O/DĄBROWA GÓRNICZA 64 1020 2498 0000 8402 0019 5016